

Eurajoen lukion kurssisisällöt

Hyvä lukiolainen!

Tässä sinulle Eurajoen lukion opetussuunnitelman mukaiset kurssit. Tämä on tarkoitettu sinulle lukuvuoden suunnitteluun, kun valitset kursseja. Kaikkien opiskelijoitten valintojen perusteella laaditaan kurssitarjotin. Valitettavasti ne kurssit, joita on valittu vähän joudutaan karsimaan. Suurimmaksi osaksi näitten toteutumattomien kurssin suorittaminen on kuitenkin mahdollista itsenäisesti. Lukuvuoden aikana voidaan toteuttaa vielä joitakin kursseja, jos opiskelijoita kurssille löytyy tarpeeksi.

Niiden lukiolaisten, jotka suorittavat lukiota vanhan opetussuunnitelman mukaisesti eli elokuussa 2004 tai aikaisemmin koulun aloittaneita, kannatta neuvotella kurssin korvaavuudesta ensin oppiaineen opettajan kanssa.

Johtokunta teki kokouksessaan 20.04.1999 päätöksen, jossa edellytetään lukion oppilaan osallistuvan kahtena ensimmäisenä opiskeluvuonna vähintään 20 kurssille lukuvuodessa ja suoriutuvan yhden jakson aikana vähintään kolmesta kurssista hyväksytysti.

OPPIAINEIDEN PAKOLLISET JA SYVENTÄVÄT KURSSIT

Lukion tuntijaossa tarjotaan opiskeltavaksi kolmenlaisia kursseja: **Pakolliset kurssit** (47 tai 51 kurssia) ovat sellaisia, jotka kaikkien opiskelijoiden on opiskeltava. **Syventävät kurssit** ovat pääasiassa pakollisiin kursseihin liittyviä jatkokursseja. **Soveltavat kurssit** ovat eheyttäviä kursseja, jotka sisältävät aineksia eri oppiaineista, menetelmäkursseja tai muita koulukohtaisia. Soveltavat kurssit mahdollistavat koulukohtaisia painotuksia opetuksessa.

HUOM: Jos aineen tunnus on **isolla** esim. ÄI1 on aine valtakunnallinen pakollinen tai syventävä. Jos aineen tunnus on **pienellä** esim. fy11 on kysymyksessä koulukohtainen kurssi.

3.1 Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi äidinkielenä

1. Kieli, tekstit ja vuorovaikutus (ÄI1)

Opiskelijan käsitys kielestä, teksteistä ja niiden tulkinnasta syvenee, ja hänen taitonsa lukea tekstejä kehittyy. Hän osaa jäsentää viestintäympäristöään sekä tunnistaa omia taitojaan puhujana, kuuntelijana, kirjoittajana, lukijana ja median käyttäjänä niin, että hänen viestijäkuvansa tarkentuu.

Keskeiset sisällöt

- tekstien tulkintaa ja tuottamista ohjaavia perustekijöitä kuten tavoite, vastaanottaja, tekstilaji ja tekstityyppi
- viestintätilanteen ja -välineen vaikutus tekstiin
- tekstikäsitteiden syventäminen, esimerkiksi puhutut ja kirjoitetut tekstit, mediatekstit, sähköiset ja graafiset tekstit, asia- ja kaunokirjalliset tekstit, julkiset ja yksityiset tekstit

- erilaisten tekstien kielen ja sisällön havainnointia ja harjoittelua: ymmärrettävyys, havainnollisuus ja eheys
- tekstien referointi ja kommentointi
- omien viestintätietojen, -taitojen, -asenteiden ja -motivaation arviointi lukio-opiskelun näkökulmasta
- vuorovaikutustaidot ryhmässä

2. Tekstien rakenteita ja merkityksiä (ÄI2)

Opiskelija harjaantuu erittelemään tekstien kieltä, rakenteita ja merkityksiä sekä oppii näkemään tekstin yhteyden kontekstiin ja muihin teksteihin. Opiskelija syventää tekstilajituntemustaan ja kehittyä erilaisten tekstien tuottajana.

Keskeiset sisällöt

- tekstuaaliset keinot, esimerkiksi lausetyypit ja -rakenteet, sananvalinnat, kielen kuvallisuus; jaksotus, viittaussuhteet, kytkökset; fokuointi, aiheen rajaus ja näkökulman valinta
- informatiivisen puheenvuoron rakentaminen, kohdentaminen, havainnollinen esittäminen ja arviointi
- kirjoittaminen prosessina: tarkoituksenmukaisen aineksen haku, kriittinen valikointi ja siihen viittaaminen ja hyödyntäminen omassa tekstissä sekä tekstin ja sen kieliasun hiominen erityisesti rakenteen ja tekstin eheyden kannalta

3. Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa (ÄI3)

Opiskelijoiden käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee.

Keskeiset sisällöt

- kirjallisuuden erittelyä ja tulkintaa tulkinnan kannalta perusteltua käsitteistöä ja lähestymistapaa hyödyntäen
- proosa kirjallisuudenlajina: kerrontateknisiä keinoja, esimerkiksi kertoja, näkökulma, aihe, henkilö, aika, miljö, teema, motiivi
- lyriikka kirjallisuudenlajina: käsitteinä esimerkiksi runon puhuja, säe, säkeistö, rytmi, mitallisuus, toisto, kielen kuvallisuus
- draama kirjallisuudenlajina
- novellien, runojen ja draaman erittelyä
- kirjallisuuden keinojen käyttöä omassa teksteissä

4. Tekstit ja vaikuttaminen (ÄI4)

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden kieltä erityisesti vaikuttamisen näkökulmasta. Hän perehtyy argumentointiin ja syventää siihen liittyviä tietoja. Hän oppii analysoimaan ja tuottamaan argumentatiivisia tekstejä.

Keskeiset sisällöt

- suora ja epäsuora vaikuttaminen: esimerkiksi suostuttelu, ohjailu, manipulointi; mainonta, propaganda; ironia, satiiri, parodia
- vaikuttamaan pyrkivien tekstien lajeja, graafisia ja sähköisiä tekstejä: mielipide, kolumni, pakina, arvostelu, pääkirjoitus, kommentti, mainos
- argumentointitavat ja retoriset keinot
- kantaa ottavia puheenvuoroja, keskusteluja ja väittäilyä
- tietoisesti vaikuttamaan pyrkivää kirjallisuutta ja muita kantaa ottavia tekstejä
- tekstien ideologisuus, lähdekritiikki ja mediakritiikki
- viestijän vastuu; mediavalinnat ja verkkoetiikka

5. Teksti, tyyli ja konteksti (ÄI5)

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden tyyliä siten, että hän osaa ottaa huomioon kontekstin merkityksen tulkinnassa ja tekstin tuottamisessa.

Keskeiset sisällöt

- eri aikakausia ja tyylejä edustavia kaunokirjallisia ja muita tekstejä erityisesti kulttuurisen kontekstin näkökulmasta
- tekstien tarkastelua ihmiskuvan, maailmankuvan, arvo- ja aatemaailman ilmentäjinä sekä oman aikansa että nykyajan kontekstissa
- tyylin aineksien kuten sananvalinnan, sävyn, kielen kuvallisuuden, rytmin ja lauserakenteen vaikutus tekstiin
- oppiaineen sisältöihin liittyvästä aiheesta, itse valitusta näkökulmasta laadittu pohdiskeleva teksti
- oman tyylin hiontaa ja huoltoa

6. Kieli, kirjallisuus ja identiteetti (ÄI6)

Opiskelija saa yleiskuvan suomen kielen sekä suomalaisen kirjallisuuden ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteiskunnalle.

Keskeiset sisällöt

- teksti suullisessa ja kirjallisessa traditiossa: kansanrunoudesta kirjallisuuteen, kirjoitetusta kulttuurista nykyviestintään
- suomen kielen muotoutuminen ja muuttuminen kansainvälisessä ympäristössä; kielenohjailun periaatteet opiskelijan kielenkäytön näkökulmasta
- kielen ja kirjallisuuden merkitys kansallisen identiteetin rakentamisessa
- suomalaista kaunokirjallisuutta aika- ja kulttuurikontekstissaan, keskeisiä teoksia ja teemoja
- kirjallisia ja suullisia tuotoksia kurssin teemoihin liittyvistä aiheista

Syventävät kurssit

7. Puheviestinnän taitojen syventäminen (ÄI7)

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puheviestintään liittyviä tietojaan ja taitojaan sekä oppii arvioimaan puheviestinnän merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä.

Keskeiset sisällöt

- vuorovaikutustilanteiden osatekijät ja ominaispiirteet
- verbaalinen ja nonverbaalinen viestintä
- esiintymisen, neuvottelujen, kokousten ja erilaisten keskustelujen ominaispiirteet ja menettelytavat
- esiintymis- ja ryhmätaitojen harjoittelua erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- puheviestinnän kulttuurisia piirteitä ja suomalaista puhekulttuuria

8. Tekstitaitojen syventäminen (ÄI8)

Opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan analysoida ja tuottaa tekstejä.

Keskeiset sisällöt

Kerrataan ja syvennetään seuraavia asioita:

- tekstityypit ja tekstilajit
- tekstianalyysi ja siinä tarvittavat käsitteet
- tekstin rakentaminen: ideointi, suunnittelu, näkökulman valinta, jäsentely, muokkaaminen, tyylin hionta, otsikointi ja ulkoasun viimeistely
- kielenhuoltoa

9. Kirjoittaminen ja nykykulttuuri (ÄI9)

Opiskelija perehtyy kulttuuri- ja yhteiskunnalliseen keskusteluun, median ajankohtaisaiheisiin ja nykykirjallisuuteen. Hänen kriittinen ja kulttuurinen lukutaitonsa syvenee, ajattelutaitonsa kehittyy ja kirjallinen ilmaisunsa kypsyy kohti lukion päättötason vaatimuksia.

Keskeiset sisällöt

- nykykirjallisuutta ja sen ilmiöitä
- ajankohtaisia suullisia ja kirjallisia puheenvuoroja kieltä ja kulttuuria käsittelevistä aiheista
- mediatekstien ajankohtaisaiheiden, ilmaisukeinojen ja vaikutusten tarkastelua
- osallistumista lukija- ja kirjoittajayhteisöön

10. TU-KI-kurssi – Tekstien tulkitsemisen ja kirjoittamisen remonttikurssi, soveltava kurssi (äi10)

Tavoitteena on tukea tekstien lukemisen ja kirjoittamisen taidossa sellaisia opiskelijoita, joilla on vaikeuksia selviytyä lukemisen ja kirjoittamisen tehtävistä hyväksytysti.

Sisältö: Kurssi sisältää erilaisten tekstien ymmärtämisen perusharjoittelua, kirjoitelmien kielen remontoitua ja tekstien rakentamisen intervalliharjoituksia. Kurssiin sisältyy osallistuminen yhteen luki-testiin, josta saa virallisen todistuksen. Todistuksen saa ilmaiseksi, kun suorittaa kurssin kokonaisuudessaan hyväksytysti. Kurssiin kuuluu henkilökohtaisen ohjauksen lisäksi itsenäistä työskentelyä.

11. Kirjallisuusanalyysin soveltava kurssi (äi11)

Tavoitteena on selkeyttää käsityksiä kaunokirjallisten teosten rakenteista ja harjaannuttaa niiden analysointitaitoja. Kurssista on hyötyä äidinkielen yo-kokeeseen valmistautuvalle, ja se sopii harjoittelukurssiksi kirjallisuuden opiskelua suunnittelevalle.

Sisältö: Kurssi sisältää itsenäistä opiskelua, joka koostuu sovittujen opiskelumateriaalien ja kaunokirjallisuuden lukemisesta ja niihin liittyvien tehtävien tekemisestä, analyysitehtävien tekemisestä ja kirjallisuudessa kirjoittamisesta. Opiskelija saa valita, keskittykö johonkin tiettyyn kirjallisuudenlajiin. Luettava opiskelumateriaali sovitaan sen mukaan, mihin kirjallisuudenlajiin tai -lajeihin opiskelija haluaa keskittyä.

12. Vaikutuskeinojen soveltava kurssi (äi12)

Tavoitteena on selkeyttää käsityksiä retoriikasta, syventää näkemystä vaikutuskeinoista, kehittää taitoa kirjoittaa vaikuttamaan pyrkivää tekstiä tietoisena tavoitteista ja keinoista. Kurssista on hyötyä äidinkielen yo-kokeeseen valmistautuvalle, ja se sopii harjoittelukurssiksi esim. journalismin, mainonnan ym. media-alan koulutukseen pyrkiville tai muulla tavalla vaikuttamistaitoja tarvitseville, esim. politiikkaan pyrkiville.

Sisältö: Itsenäinen opiskelu, joka koostuu sovittujen opiskelumateriaalien lukemisesta ja niihin liittyvien tehtävien tekemisestä, analyysitehtävien tekemisestä ja vaikuttamaan pyrkivien tekstien kirjoittamisesta. Luettavana opiskelumateriaalina ovat Jan Blomstedtin Retoriikka epäilijöille ja John Fiskien Merkkien kieli.

13. Luovan kirjoittamisen kurssi, soveltava kurssi (äi13)

Tavoitteena on kehittää kaunokirjallista ilmaisua ja harjoitella tekstin ideointia ja muokkaamista.

Sisältö: Opiskelija kirjoittaa ja muokkaa valmiiksi käsikirjoitukseksi valitsemansa kirjallisuudenlajin (novelli, romaani, runo, näytelmä, essee, pakina...) piiriin kuuluvan tekstin tai kokoelman tekstejä. Käsikirjoituksen valmistelutyön aikana opiskelija kirjoittaa kirjoittajapäiväkirjaa, jossa hän kuvailee ja analysoi luovaa työtään, sen vaiheita, ongelmia ja ratkaisuja. Opiskelija keskustelelee opettajan kanssa työstään, ottaa vastaan palautetta ja lukee ohessa opettajan kanssa sovittuja luovaan kirjoittamiseen tai käsikirjoittamiseen liittyviä kirjoja.

14. Luovan tuottamisen ryhmä- tai yksilötyökurssi, soveltava kurssi (äi14)

Tavoitteena on harjaannuttaa opiskelija luovaan pitkäjänteiseen yksilö- tai ryhmätyöhön. Kurssi mahdollistaa sen, että lukiolaiset voivat vapaasti muodostaa ryhmän, joka tuottaa esimerkiksi pienimuotoisen fiktiivisen tai dokumentaarisen lyhytelokuvan, näytelmän, kuvitetun kirjan, kuvitellun aikakauslehden numeron, tietokonepelin tms. yhteisen teoksen.

Sisältö: Opiskelijat saavat eri opettajilta ohjausta kirjoittamiseen, kuvalliseen ilmaisuun, näyttelemiseen, puheilmaisuun ja tietokonepohjaiseen työskentelyyn. Tuotos arvioidaan eri opettajien yhteistyönä, ja kurssimerkinnän saamisen ehtona on, että tuotos on riittävän laaja sen tuottamiseen osallistuvien opiskelijoiden määrään nähden.

Ennen produktion aloittamista opiskelijan tai opiskelijaryhmän täytyy esittää produktiostaan kirjallinen suunnitelma, joka sisältää produktion kuvauksen, siihen osallistuvien opiskelijoiden nimet ja kunkin ajateltu osuus produktion tuottamisessa. Produktion kuvaus sisältää ainakin tuotoksen lajityypin, työnimen, laajuuden, sisällön, rakenteen, tavoitteen, tuotoksen ilmaisumuodon, työn eri vaiheet ja aikataulun. Produktion suunnitelman hyväksyy rehtori.

3.2 Englanti

Lukion pitkä englanti pohjautuu kursseihin **ENA1-6**, jotka ovat **pakollisia**, sekä EN7-8, jotka ovat **syventäviä** kursseja. A-kielen yo-koee laaditaan näiden kurssien pohjalta. Yo-kokeeseen voi ilmoittautua, kun kurssit 1-6 on suoritettu vaatimusten mukaisesti.

Edellisten lisäksi tarjotaan koulukohtaisia **soveltavia** kursseja en9-11. Pakolliset ja syventävät kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä, koska ylempi kurssi edellyttää alempien kurssien kieliaineksen hallintaa. Kaikki muut kurssit, paitsi en9, arvostellaan numerolla.

Pakollisia kursseja ovat pitkän, eli A-englannin **kurssit 1-6**.

1. Nuori ja hänen maailmansa (ENA1)

- **Tavoitteet:**
 - tutustuttaa opiskelijat erilaisiin tekstilajeihin
 - rohkaista puhumaan ja ilmaisemaan oma mielipiteensä
 - kerrata perusopetuksen keskeisimmät verbiopin ja lauseopin asiat
 - vankentaa kuuntelutaitoja
- **Sisältö:**
 - kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta
 - vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa.
- **Aihepiirit , kieliaines ja tilanteet:**
 - jokapäiväinen elämä, henkilökohtainen kanssakäyminen, ihmissuhteet
 - kieli tuttavallista ja epämuodollista, painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja puheviestinnän strategioita
- **Aihekokonaisuudet:**
 - hyvinvointi ja turvallisuus, kulttuuri-identiteetti, kulttuurin tuntemus
- **Kurssin itsenäinen suorittaminen mahdollinen painavasta syystä .**

2. Viestintä ja vapaa-aika (ENA2)

- **Tavoitteet:**
 - vankentaa ja laajentaa puheilmaisun keinoja erilaisissa viestintätilanteissa
 - kirjallisen ilmaisun hiominen, mm. kuvauksen kirjoittaminen
 - laajentaa rakenteiden hallintaa, mm. pronominit, substantiivit, muodollinen subjekti
- **Aihepiirit ja tilanteet:**
 - vapaa-aika, harrastukset, niiden yhteydessä käytettävät palvelut
- **Aihekokonaisuudet:**
 - hyvinvointi ja turvallisuus, viestintä- ja mediaosaaminen, kulttuuri-identiteetti
- **Vankennetaan kuuntelu- ja luetunymmärtämistaitoja, harjoitellaan muistiinpanojen tekemistä**
- **Kurssi suoritetaan pääsääntöisesti osallistumalla oppitunteihin.**

3. Opiskelu ja työ (ENA3)

- **Tavoitteet:**
 - harjoitella ymmärtävää lukemista
 - oppia työelämään, opiskeluun ja tulevaisuuden suunnitteluun liittyvää sanastoa
 - oppia epäsuora esitystapa, adjektiivien ja adverbien muodostus ja vertailu
 - laatia CV ja kirjoittaa virallinen kirje työpaikan hakemisen yhteydessä
 - kirjoittaa sähköpostiviesti
- **Aihepiirit ja tilanteet: opiskelu ja työelämä**
 - harjoitellaan näihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää.
 - harjoitellaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä edellistä vaativamman kuuntelu- ja tekstimateriaalin avulla
- **Aihekokonaisuudet:**
 - aktiivinen kansalaisuus, yrittäjyys
- Kurssi suoritetaan pääsääntöisesti osallistumalla oppitunteihin.

4. Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (ENA4)

- **Tavoitteet:**
 - oppia yhteiskunnan, sosiaaliturvajärjestelmän, kuluttamisen, politiikan ja oikeudenkäytön kuvailussa tarvittavaa sanastoa
 - vahvistaa ymmärtävän lukemisen strategioiden hallintaa
 - oppia vaillinaiset apuverbit, relatiivipronominit, linkkisanat ja paljous-ilmaukset
 - oppia kirjoittamaan tiivistelmä
- **Aihepiirit:**
 - oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit, instituutiot, yksilö yhteiskunnan jäsenenä
- **Aihekokonaisuudet:**
 - aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys, hyvinvointi ja turvallisuus, kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus
- Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä, mm. argumentatiivinen kirjoitelma ja yleisöosastokirje
- Painotetaan kuuntelemista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla (pitkän englannin yo-tasoisia tehtäviä)
- Kurssin voi korvata esim. vaihto-oppilasvuoden yhteiskunnallisilla opinnoilla. (Sovittava etukäteen opettajan kanssa.), muutoin pääsääntöisesti osallistumalla oppitunteihin.

5. Kulttuuri (ENA5)

- **Tavoitteet:**
 - oppia kirjallisuuden ja muiden taiteen alojen sanastoa
 - vahvistaa kaunokirjallisen tekstin eri tyyllilajien ymmärtämistä
 - vahvistaa omaa minäkuvaa oman kulttuurin heijastajana
 - valmistaa laajahko itsenäinen kirjallinen tuotos omasta kulttuurin alasta

hyödyntämällä eri medioita aiheeseen sopivaa formaattia käyttäen

- Aihepiirit:
 - kulttuuri laaja-alaisesti tarkasteltuna
- Aihekokonaisuudet:
 - kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus, viestintä- ja mediaosaaminen.
- Kurssin voi korvata (vaihtoehtoisesti kurssin 4 kanssa) esim. vaihto-oppilasvuoden englannin tunneilla tehdyillä tuotoksilla. Korvaavuudesta on sovittava etukäteen opettajan kanssa.

6. Tiede, talous ja tekniikka (ENA6)

- Tavoitteet:
 - oppia tieteisiin, teknologiaan ja talouselämään liittyvää sanastoa
 - tutustua erilaisiin englanninkielisiin julkaisuihin
 - vahvistaa vaativien tekstien ymmärtämisessä tarvittavia strategioita
 - oppia infinitiivi ja –ing –muodon käyttö sekä partisiipit
- Aihepiirit:
 - eri tieteenalat, keksinnöt, huipputeknologia, viestinnän eri muodot, talouselämä, mainonta
- Aihekokonaisuudet:
 - teknologia ja yhteiskunta, viestintä ja mediaosaaminen, hyvinvointi ja turvallisuus
- Hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä, mm. valituskirje, tieteellinen artikkeli, laitteen käyttöohje
- Kurssi suoritetaan osallistumalla oppitunteihin. Itsenäinen suoritus ei yleensä mahdollinen.

Syventävät kurssit

Syventäviä kursseja ovat EN7 ja EN8. Syventävillä kursseilla keskitytään kielitaidon monipuoliseen kehittämiseen. Pääpaino on kieliainekseltaan vaativien asiatekstien käsittelyssä ja tuottamisessa. Keskitytään sanaston laajentamiseen ja autenttisten tekstien ymmärtämiseen.

7. Luonto ja kestävä kehitys (ENA7)

- Tavoitteet ja sisällöt:
 - antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestäväen kehityksen aihepiiriin liittyviä , muokkaamattomia asiatekstejä
- kurssi suoritetaan osallistumalla opetukseen

8. kurssi (en8): Puhu ja ymmärrä paremmin

- Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa, kuten esim. mielipiteen ilmaisu, keskustelun ylläpito ja puheen myötäily .
- Puhumista harjoitellaan pari- ja ryhmäkeskusteluissa. Tärkeä osa kurssia ovat ääntämisharjoitukset. Kurssin aikana pidetään 2-3 lyhyttä suullista esitystä koko ryhmälle.
- Aihepiireinä ovat edeltävien kurssien aiheet, joten niihin liittyvä sanasto kertautuu, sekä ajankohtaiset tapahtumat.

- Kurssi valmentaa ylioppilaskirjoitusten kuullunymmärtämiskokeeseen ja reagoititehtäviin.
- Arviointi perustuu Opetushallituksen tuottamaan suulliseen kokeeseen (kurssin lopussa) ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurssi arvostellaan asteikolla 4-10, suullisesta kokeesta saa erillisen todistuksen ylioppilastodistuksen liitteenä.
- Ei itsenäistä suoritusta.

Soveltavat kurssit

Valtakunnallisten pakollisten ja syventävien kurssien lisäksi Eurajoen lukiossa voi suorittaa koulukohtaisia **soveltavia** kursseja:

9. kurssi (en9): soveltava kurssi

- Kurssi **en9** on perusopetuksen ja lukion nivelkurssi, jonka tavoite on kerrata perusoppimäärän sanastoa ja rakenteita, totuttaa lukiontyötapoihin ja helpottaa ennakolta ensimmäisen opintovuoden vaikeimpien rakenteiden opiskelua. Kurssi arvioidaan merkinnällä (S) = suoritettu, (H) = hylätty

10. kurssi (en10): Englannin abikurssi

- Kurssi en10 on suunnattu englannin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville opiskelijoille. Kurssilla harjoitellaan ylioppilaskokeessa esiintyviä tehtävyytyyppejä monipuolisten tekstien, rakenneharjoitusten ja kuuntelutehtävien avulla.
- Aihepiirit: kansainvälisyys ja eri kulttuurit, ihmisoikeudet ja kestävä kehitys sekä yleismaailmalliset kehityslinjat ja ajankohtaiset aiheet.
- Kurssin itsenäinen suorittaminen on mahdollista.

11. kurssi (en11): soveltava kurssi

- Kurssin en11 tavoitteena on hioa ainekirjoitusta ja vankentaa rakenteiden hallintaa pitkän englannin yo-koetta silmällä pitäen. Kurssi arvioidaan numerolla.

3.3 Ruotsi

Perusopetuksen vuosiluokilla 7–9 alkanut oppimäärä (B1)

Lukion ruotsin kielen oppimäärä koostuu viidestä pakollisesta kurssista (1-5) sekä kahdesta syventävästä kurssista (6-7). Ruotsin yo-koe perustuu kaikkiin seitsemään kurssiin. Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit (1-7) suositellaan suoritettaviksi numerojärjestyksessä, koska ylempi kurssi edellyttää aiempien kurssien hallintaa. Numerojärjestyksestä poikkeamisesta opiskelija neuvottelee opettajan kanssa. Vain erityisestä ja perustellusta syystä (esim. ruotsi kotikielenä) opiskelija voi suorittaa kurssin itsenäisesti. Tähän anotaan lupa kurssin opettajalta. Kurssin itsenäiseen suorittamiseen voi sisältyä myös opettajan harkitsema määrä kontaktiopetusta.

Pakolliset kurssit

1. Koulu ja vapaa-aika (RUB1)

- niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta
- vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa
- aihepiireinä ovat opiskelu ja nuorten harrastukset
- perehdytään lukion työtapoihin, kielenopiskelutaitoihin ja erilaisten apuneuvojen käyttöön
- painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua sekä keskeisiä puheviestinnän strategioita parikeskusteluilla tai ryhmäkeskusteluilla
- harjoitellaan puheenymmärtämistaitoja
- kurssi suoritetaan osallistumalla oppitunteihin

2. Arkielämää Pohjoismaissa (RUB2)

- jatketaan sanaston ja keskeisten rakenteiden vahvistamista
- painotetaan puheviestinnän harjoittamista sekä kirjoittamista lyhyiden viestinnällisten tehtävien avulla.
- jatketaan nuorten elämän, opiskelun, työn, harrastusten, palveluiden ja vapaa-ajan tarkastelua.
- vankennetaan suullista viestintää, huomio ilmaisuvarmuuteen
- harjoitellaan kuuntelemisen taitoja
- kurssi suoritetaan osallistumalla oppitunteihin

3. Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa (RUB3)

- aihepiireinä ovat kotimaa, suomenruotsalaisuus, vertailu muihin Pohjoismaihin sekä Suomi pohjoismaisena valtiona Euroopassa.
- kirjoittamistaitoa harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.
- harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita
- harjoitellaan kuuntelemisen taitoja
- laajennetaan kielen rakenteiden tuntemusta
- kurssi suoritetaan osallistumalla oppitunteihin

4. Elämää yhdessä ja erikseen (RUB4)

- aihepiireinä ovat elämänarvot, ihmissuhteet, sukupuolten ja ikäryhmien kohtaaminen opiskelussa ja työssä sekä ajankohtaiset yhteiskunnalliset ilmiöt
- harjoitellaan monipuolisesti kuuntelemisen, lukemisen sekä kirjoittamisen taitoja
- laajennetaan kielen rakenteiden tuntemusta
- kurssi suoritetaan osallistumalla oppitunteihin

5. Elinympäristömme (RUB5)

- aihepiireinä ovat luonto, muuttuva elin- ja työympäristö sekä joukkoviestimet.
- harjoitellaan ymmärtävän lukemisen strategioita esim. tiivistelmää ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.
- laajennetaan kielen rakenteiden tuntemusta
- tutustutaan yo-kokeen eri osa-alueiden tehtäviin

- kurssi suoritetaan osallistumalla oppitunteihin

Syventävät kurssit

6. Puhu ja ymmärrä paremmin (RUB6)

- harjoitellaan puheviestintää ja suullista kielen käyttöä eri tilanteissa
- aiheina ajankohtaiset pohjoismaiset tapahtumat sekä aihepiirejä muilta kursseilta esim. vapaa-aika, kulttuuri, luonto, maantuntemus, tapakulttuuri
- vankentaa jokapäiväisen elämän kielenkäyttötilanteissa tarpeellista suullista kielitaitoa
- puhumisen harjoittelua aiheeseen liittyvien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavan materiaalin avulla
- antaa eväitä ylioppilaskirjoitusten kuullunymmärtämiskokeeseen ja viestinnällisiin tehtäviin
- kurssiin kuuluu suullisen kielitaidon koe, josta opiskelija saa erillisen todistuksen,
- arviointiasteikkona 4-10
- ei itsenäistä suoritusta

7. Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (RUB7)

- aihealueita maailmanlaajuiset ilmiöt , kansainvälinen vaikuttaminen sekä yhteiskunnalliset asiat päätöksentekoon osallistuminen
- lisätään ymmärtämisvalmiuksia entistä vaativamman kieliaiineksen avulla esim. käyttämällä lehtiartikkeleita ja vanhoja yo-kokeita
- kerrataan kieliopin keskeisempiä rakenteita
- vahvistetaan omaa kirjallista tuottamista kirjoittamalla useampia tekstejä
- kurssi suoritetaan osallistumalla oppitunteihin

Soveltavat kurssit

8. Abien preppauskurssi (rub8)

- valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin kertaamalla ja vahvistamalla kielioppia, rakenteita ja sanastoa, laatimalla viestinnällisiä kirjoitustehtäviä sekä tekemällä vanhoja ylioppilaskuuntelukokeita ja tekstinymmärtämisä
- ajankohtaisten aiheiden huomioiminen mahdollisuuksien mukaan
- numeroarviointi
- mahdollinen kurssikirja ilmoitetaan myöhemmin

9. Peruskoulun ydinasiat (rub9)

- kerrataan peruskoulussa käytyjä ruotsin kielen keskeisiä rakenteita ja laajennetaan sanavarastoa
- harjoitellaan myös puheen ymmärtämistä.

- kurssi on sovelias etenkin niille, joilla on ollut ongelmia aivan yksinkertaistenkin perusasioiden kanssa.
- kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä, jonka saaminen edellyttää säännöllistä läsnäoloa ja aktiivisuutta oppitunneilla.
- oppimateriaali jaetaan oppitunneilla.

10. Ruotsin kielioppikurssi (rub 10)

- lähinnä toisen vuoden opiskelijoille.
- kehitetään ja vahvistetaan opittua kieliainesta kertaamalla keskeistä kielioppia mahdollisuuksien mukaan myös tietokoneavusteisena.
- kirjallista ilmaisua vahvistetaan ja hiotaan useiden kirjoitelmien avulla, aikataulun salliessa harjoitellaan myös puheen ymmärtämistä
- mahdollinen kurssikirja sovitaan / ilmoitetaan kurssin alussa.
- kurssi arvostellaan asteikolla 4-10.
- ei itsenäistä suoritusta

3.4.1 Ranska (RAB2)

Yläasteella alkaneen B3-ranskan opetus toteutetaan B3-ranskan yhteydessä.

3.4.2 Saksan kieli (SAB2)

PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKILTA 7-9 ALKANUT OPPIMÄÄRÄ (B2):

Kaikki kurssit (1- 8) ovat luonteeltaan syventäviä. Kurssit tulee suorittaa numerojärjestyksessä. Itsenäinen suoritus on mahdollinen vain poikkeustapauksessa .Tällöin anotaan lupa kurssin opettajalta.

Syventävät kurssit

1. Vapaa- aika ja harrastukset (SAB21)

- aihepiirit liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteyksissä käytettäviin palveluihin
- vahvistetaan perusopetuksessa opiskellun sanaston ja rakenteiden hallintaa sekä laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta
- painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista esim. mielipiteen ilmaisua
- harjoitellaan luetun ymmärtämistä

2. Meillä ja muualla (SAB22)

- aihepiireinä oman maan ja saksankielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet
- painotetaan edelleen puheen ymmärtämistä sekä puhumista ja vahvistetaan

- perusrakenteiden hallintaa
- harjoitellaan kirjoittamistaitoja lähinnä viestinnällisten tehtävien avulla

3. Ennen ja nyt (SAB23)

- tarkastellaan elämää ennen ja nyt yksilön ja yhteiskunnan kannalta, aiheina mm. terveys ja hyvinvointi
- harjoitellaan kirjoittamistaitoja viestinnällisten tehtävien avulla
- harjoitellaan edelleen puheen sekä luetun ymmärtämistaitoja
- laajennetaan kielen perusrakenteiden hallintaa

4. Opiskelu ja tulevaisuuden suunnitelmat (SAB24)

- aihepiirit käsittelevät koulua, myöhempää opiskelua ja työelämää sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmia
- harjoitellaan aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää esim. omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua
- laajennetaan kielen rakenteiden tuntemusta
- harjoitellaan edelleen puheen ymmärtämistaitoja

5. Kulttuuri (SAB25)

- aihepiireinä voidaan käsitellä esimerkiksi saksankielisen kielialueen kuvataidetta, kirjallisuutta, musiikkia, elokuvaa, teatteria tai urheilua
- harjoitellaan kielitaidon kaikkia alueita (esim. tutustumalla alustavasti joihinkin yo-kokeen tehtäviin)
- laajennetaan kielen rakenteiden tuntemusta

6. Yhteinen maapallomme (SAB26)

- Lähtökohtana oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan ja maapallon tilaan ja tulevaisuuteen liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit.
- painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti.
- rakenteiden tuntemusta laajennetaan sekä kerrataan keskeisimpiä rakenteita.
- tutustutaan tarkemmin yo-kokeen eri osa-alueiden tehtäviin, esim. harjoitellaan kuuntelemisen taitoa yo-kuuntelukokeiden avulla.

7. Tiede ja tekniikka (SAB27)

- lähtökohtana eri tieteenaloihin, tekniikkaan ja viestinnän eri muotoihin liittyvät yleistajuiset tekstit.
- painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.

- ylläpidetään myös puheen ymmärtämistaitoa ja laajennetaan sekä vahvennetaan kielen rakenteita.
- harjoitellaan yo-kokeen tehtävätyyppejä.

8. Luonto ja kestävä kehitys (SAB28)

- aihepiireinä ovat luonto ja sen ilmiöt ja luontoon suhtautuminen omassa ja kohdekielen kulttuurissa
- painotetaan tekstin ymmärtämistä ja keskitytään kirjoitelmatehtävien laatimiseen.
- harjoitellaan yo-kokeen tehtävätyyppejä

3.5.1 Saksan kieli (SAB3)

LUKIOSSA ALKANUT OPPIMÄÄRÄ (B3)

Syventävät kurssit

1. Hyvää päivää, hauska tutustua (SAB31)

- opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, esim. tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen
- opitaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta
- aihepiirit käsittelevät myös perhettä ja läheisiä ihmissuhteita
- opitaan selviytymään yksinkertaisista arkielämän tilanteista
- painotetaan puheen ymmärtämistä ja sen tuottamista

2. Näin asiat hoituvat (SAB32)

- aihepiireinä suku, ystävät, muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit
- harjoitellaan selviytymistä arkisista kielenkäyttötilanteissa esim. ostoksilla, pankissa, ravintolassa, hotellissa.
- painotetaan puheen ymmärtämistä ja puheen tuottamista

3. Kurssi (SAB33): Opiskelu jatkuu B2 –saksan 1. kurssin mukaan

4. Kurssi (SAB34): Opiskelu jatkuu B2 -saksan 2. kurssin mukaan

5. Kurssi (SAB35): Opiskelu jatkuu B2 –saksan 3. kurssin mukaan

6. Kurssi (SAB36): Opiskelu jatkuu B2 –saksan 4.kurssin mukaan

7. Kurssi (SAB37): Opiskelu jatkuu B2 –saksan 5. kurssin mukaan

8. Kurssi (SAB38): Opiskelu jatkuu B2 –saksan 6. kurssin mukaan

9. Kurssi (SAB39): Opiskelu jatkuu B2 –saksan 7. kurssin mukaan

3.5.2 Ranska (RAB3)

B3-ranskan kurssit 1 — 8 ovat valtakunnallisia syventäviä kursseja.

1. Tervehdykset ja tutustuminen (RAB31)

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää.

Kurssilla opiskellaan mm. substantiivien epämääräiset ja määräiset artikkelit sekä yksikössä että monikossa, adjektiivi taipuminen, kellonaikoja, persoonapronominit, demonstratiivi- ja omistuspronomineja sekä painolliset persoonapronominit, I-ryhmän verbien persoonataivutusta preesensissä, joitakin epäsäännöllisiä verbejä, lähifutuuri, lukusanoja, joidenkin helppojen kysymys- sekä kieltolauseiden opettelua.

2. Arkipäivän asiointitilanteet(RAB32)

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi pankki-, posti-, lääkäri-, liikenne-, majoitus- ja ateriointipalveluita. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista.

Kurssilla vahvistetaan ensimmäisen kurssin asioita. Verbiopista opiskellaan refleksiiviverbejä ja II- ja III-ryhmän taivutukset, lisää epäsäännöllisiä verbejä, adjektiivin paikka, objekti- ja refleksiivipronominit.

3. Vapaa-aika ja harrastukset (RAB33)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin.

Kerrataan edellisten kurssien aihepiirejä. Uusina asioina opitaan partitiivi, pronominaalit ja passé composé alustavasti. Myös kuullun ymmärtämistä ja kirjoitelman tekoa harjoitellaan.

4. Suomi ja ranskalainen kulttuuri (RAB34)

Kurssilla opiskellaan kertomaan Suomesta ranskaksi sekä tutustutaan ranskankielisen maailman monimuotoisuuteen ja vivahderikkauteen.. Kielioppiasioden osalta esille tulevat mm. passé composé ja imperatiivi. Kurssilla kirjoitetaan kirjoitelmia sekä harjoitetaan kuullun ymmärtämistä.

5. Yksilö ja yhteiskunta (RAB35)

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kielioppiasioina imperfekti ja plusvampperfekti sekä eri aikamuotojen käyttö. Kurssilla harjoitetaan puhetta, kuultua, luettua ja tehdään kirjoitelmia.

6. Opiskelu ja tulevaisuus (RAB36)

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla opitaan mm. futuuri sekä kerrataan aikaisemmin opittuja keskeisiä asioita.

7. Kulttuuri (RAB37)

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu.

Harjoitellaan eri tavoin ylioppilaskirjoituksiin .

8. Yhteinen maapallomme (RAB38)

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti. Keskitytään ylioppilaskirjoituksiin valmentautumiseen tekemällä runsaasti aikaisempien vuosien yo-tehtäviä.

Kuullun ymmärtämistä harjoitellaan painotetusti. Kirjoitelmia tehdään useita.

5.6 Matematiikka

Oppimäärän vaihtaminen

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkästä lyhyeen suositellaan hyväksi lukemisessa seuraavia vastaavuuksia: MAA1 → MAB1, MAA3 → MAB2, MAA6 → MAB5, MAA7 → MAB4 ja MAA8 → MAB3. Opetussuunnitelmassa voidaan määrätä myös lisänäyttöjä etenkin kurssin arvosanaa uudelleen arvioitaessa.

5.6.1 Pitkä Matematiikka

Pakolliset kurssit

1. Funktiot ja yhtälöt (MAA1)

Keskeiset sisällöt

- potenssifunktio
- potenssiyhtälön ratkaiseminen
- juuret ja murtopotenssi
- eksponenttifunktio

2. Polynomifunktiot (MAA2)

Keskeiset sisällöt

- polynomien tulo ja binomikaavat
- polynomifunktio
- toisen ja korkeamman asteen polynomiyhtälöitä
- toisen asteen yhtälön juurten lukumäärän tutkiminen
- toisen asteen polynomin jakaminen tekijöihin
- polynomiepäyhtälön ratkaiseminen

3. Geometria (MAA3)

Keskeiset sisällöt

- kuvioden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus
- sini- ja kosinilause
- ympyrän, sen osien ja siihen liittyvien suorien geometria
- kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen

4. Analyyttinen geometria (MAA4)

Keskeiset sisällöt

- pistejoukon yhtälö
- suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt
- itseisarvoyhtälön ja epäyhtälön ratkaiseminen
- yhtälöryhmän ratkaiseminen
- pisteen etäisyys suorasta

5. Vektorit (MAA5)

Keskeiset sisällöt

- vektoreiden perusominaisuudet
- vektoreiden yhteen- ja vähennyslasku ja vektorin kertominen luvulla
- koordinaatiston vektoreiden skalaaritulo
- suorat ja tasot avaruudessa

6. Todennäköisyys ja tilastot (MAA6)

Keskeiset sisällöt

- diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma
- jakauman tunnusluvut
- klassinen ja tilastollinen todennäköisyys
- kombinatoriikka
- todennäköisyyksien laskusäännöt
- diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma
- diskreetin jakauman odotusarvo
- normaalijakauma

7. Derivaatta (MAA7)

Keskeiset sisällöt

- rationaaliyhtälö ja -epäyhtälö
- funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta
- polynomifunktion, funktioiden tulon ja osamäärän derivoiminen
- polynomifunktion kulun tutkiminen ja ääriarvojen määrittäminen

8. Juuri- ja logaritmfunktiot (MAA8)

Keskeiset sisällöt

- juurifunktiot ja -yhtälöt
- eksponenttifunktiot ja -yhtälöt
- logaritmfunktiot ja -yhtälöt
- yhdistetyn funktion derivaatta
- käänteisfunktio
- juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktioiden derivaatat

9. Trigonometriset funktiot ja lukujonot (MAA9)

Keskeiset sisällöt

- suunnattu kulma ja radiaani
- trigonometriset funktiot symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksiin
- trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen
- trigonometrinen funktioiden derivaatat
- lukujono
- rekursiivinen lukujono
- aritmeettinen jono ja summa
- geometrinen jono ja summa

10. Integraalilaskenta (MAA10)

Keskeiset sisällöt

- integraalifunktio
- alkeisfunktioiden integraalifunktiot
- määrätty integraali
- pinta-alan ja tilavuuden laskeminen

Syventävät kurssit

11. Lukuteoria ja logiikka (MAA11)

Keskeiset sisällöt

- lauseen formalisoiminen
- lauseen totuusarvot
- avoin lause
- kvanttorit
- suora, käänteinen ja ristiriitatodistus
- kokonaislukujen jaollisuus ja jakoyhtälö
- Eukleideen algoritmi
- alkuluvut
- aritmetiikan peruslause
- kokonaislukujen kongruenssi

12. Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä (MAA12)

Keskeiset sisällöt

- absoluuttinen ja suhteellinen virhe
- Newtonin menetelmä ja iterointi
- polynomien jakoalgoritmi
- polynomien jakoyhtälö
- muutosnopeus ja pinta-ala

13. Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi (MAA13)

Keskeiset sisällöt

- funktion jatkuvuuden ja derivoituvuuden tutkiminen
- jatkuvien ja derivoituvien funktioiden yleisiä ominaisuuksia
- funktioiden ja lukujonojen raja-arvot äärettömyydessä
- epäoleelliset integraalit

15. Kertauskurssi, soveltava kurssi (ma15):

Keskeiset sisällöt

- Yhtälöt, epäyhtälöt, funktiot; geometria, vektorit, trigonometria, analyyttinen geometria; analyysin sovelluksia; todennäköisyyslaskentaa ja tilastotiedettä.

16. Matematiikan ylioppilastehtävät, soveltava kurssi (maa16):

Keskeiset sisällöt

- Kurssilla kerrataan aikaisempien kurssien sisältöjä ja lasketaan mm. ylioppilaskoetehtäviä.

5.6.2 Lyhyt matematiikka

Pakolliset kurssit

1. Lausekkeet ja yhtälöt (MAB1)

Keskeiset sisällöt

- suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus
- ongelmien muotoileminen yhtälöiksi
- yhtälöiden graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen
- ratkaisujen tulkinta ja arvioiminen
- toisen asteen polynomifunktio ja toisen asteen yhtälön ratkaiseminen

2. Geometria (MAB2)

Keskeiset sisällöt

- kuvioiden yhdenmuotoisuus
- suorakulmaisen kolmion trigonometria
- Pythagoraan lause

- kuvioiden ja kappaleiden pinta-alan ja tilavuuden määrittäminen
- geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa

3. Matemaattisia malleja I (MAB3)

Keskeiset sisällöt

- lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen
- potenssiyhtälön ratkaiseminen
- eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla

4. Matemaattinen analyysi (MAB4)

Keskeiset sisällöt

- polynomifunktion derivaatta
- polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen
- polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon määrittäminen
- graafisia ja numeerisia menetelmiä

5. Tilastot ja todennäköisyys (MAB5)

Keskeiset sisällöt

- jatkuvien ja diskreettien tilastollisten jakaumien tunnuslukujen määrittäminen
- normaalijakauma ja jakauman normittaminen
- kombinatoriikkaa
- todennäköisyyden käsite
- todennäköisyyden laskulakien ja niitä havainnollistavien mallien käyttöä

6. Matemaattisia malleja II (MAB6)

Keskeiset sisällöt

- kahden muuttujan lineaariset yhtälöt
- lineaarisen yhtälöparin ratkaiseminen
- kahden muuttujan epäyhtälön graafinen ratkaiseminen
- lineaarinen optimointi
- lukujono
- aritmeettinen ja geometrinen jono ja summa

Syventävät kurssit

7. Talousmatematiikka (MAB7)

Keskeiset sisällöt

- indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia
- taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja lukujonojen ja summien avulla

8. Matemaattisia malleja III (MAB8)

Keskeiset sisällöt

- trigonometrinen funktioiden määrittely yksikköympyrän avulla
- radiaani
- tyyppiä $f(x) = a$ olevien trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen
- muotoa $f(x) = A \sin (bx)$ olevien funktioiden kuvaajat jaksollisten ilmiöiden mallintajina
- vektorin käsite ja vektoreiden peruslaskutoimitusten periaatteet
- koordinaatiston vektoreiden komponenttiesitys ja skalaaritulo
- kaksi- ja kolmiulotteisen koordinaatiston pisteiden ja kulmien tutkiminen vektoreiden avulla

Soveltavat kurssit

9. Lyhyen matematiikan kertaus (mab 9)

Keskeiset sisällöt

- lausekkeet ja yhtälöt, lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus
- kuvioiden yhdenmuotoisuus, suorakulmaisen kolmion trigonometria, pinta-ala ja tilavuus, Pythagoraan lause
- lineaarinen ja eksponentiaalinen malli, potenssi- ja eksponenttiyhtälöt
- derivaatta ja funktion kulun tutkiminen
- tilastolliset tunnusluvut, normaalijakauma, kombinatoriikka, todennäköisyyslaskennan laskulait
- kahden muuttujan lineaariset yhtälöt, yhtälöparit ja epäyhtälöt, lineaarinen optimointi, lukujonot
- **Tärkeä kurssi valmistauduttaessa ylioppilaskirjoituksiin**
- **Numeroarvostelu**

10. Lyhyen matematiikan starttikurssi (mab 10)

Keskeiset sisällöt

- Murtoluvut
- Potenssit ja polynomit
- Ensimmäisen asteen yhtälöt ja yhtälöparit
- Verrannollisuus
- Neliöjuuri
- Trigonometriset funktiot, Pythagoraan lause
- Prosenttilaskenta
- Yksiköt
- Laskimen käyttö
- Suoritettava ennen kurssia MAB 1
- **Kerrataan peruskoulun keskeiset asiasisällöt**
- **Antaa paremmat valmiudet lukio-opiskelun aloittamiselle**
- Voidaan arvostella suoritusmerkinnällä

5.7 Biologia

Pakolliset kurssit

1. Eliömaailma (BI1)

Keskeiset sisällöt

- biologia tieteenä
- luonnon monimuotoisuuden ilmeneminen
- evoluutio – elämän kehittyminen
- miten luonto toimii?

2. Solu ja perinnöllisyys (BI2)

Keskeiset sisällöt

- solu elämän perusyksikkönä
- solun energiatalous
- solujen toiminnan ohjaaminen
- solujen lisääntyminen
- periytymisen perusteet
- populaatiogenetiikka ja synteettinen evoluutioteoria

Syventävät kurssit

3. Ympäristöekologia (BI3)

Keskeiset sisällöt

- ekologinen tutkimus
- biodiversiteetti ja sen merkitys
- ekologiset ympäristöongelmat, niiden syyt ja ratkaisumahdollisuudet
- Suomen luonnon haavoittuvuus
- kestävä tulevaisuus

4. Ihmisen biologia (BI4)

Keskeiset sisällöt

- ihmisen solujen ja kudosten erityispiirteet
- elimistöjen rakenne, toiminta ja merkitys
- elintoimintojen säätely
- ihmisen lisääntyminen
- ihmisen elämänkaari ja yhteisöllisyys
- perimän merkitys
- elimistön sopeutuminen ja puolustusmekanismit

5. Bioteknologia (BI5)

Keskeiset sisällöt

- solun hienorakenne ja solujen välinen viestintä
- solut proteiinien valmistajina
- geenien toiminta
- geeniteknologia ja sen mahdollisuudet
- mikrobit ja niiden merkitys
- biotekniikka teollisuudessa
- kasvien ja eläinten jalostus
- geenitekniikan etiikka ja lainsäädäntö

5.8 Maantiede**Pakolliset kurssit****1. Sininen planeetta (GE1)***Keskeiset sisällöt*

- maantieteellinen ajattelu
- maan planetaarinen luonne
- ilmakehä liikkeessä
- vesikehä liikkeessä
- sää ja ilmasto
- maapallon muuttuvat pinnanmuodot
- maapallon kasvillisuusvyöhykkeet
- luonnonmaisemien tulkinta karttojen ja kuvien avulla

2. Yhteinen maailma (GE2)*Keskeiset sisällöt*

- kulttuurimaantieteen olemus ja tehtävät
- väestö ja asutus
- luonnonvarat
- alkutuotanto ja ympäristö
- teollisuus ja energia
- liikkuminen ja vuorovaikutus
- ihmistoiminnan alueellinen rakenne
- kehityksen ohjailu ja kestävä kehitys

Syventävät kurssit**3. Riskien maailma (GE3)***Keskeiset sisällöt*

- riskien maantiede, riskien luokittelu ja merkitys
- luonnon toimintaan liittyvät riskit ja riskialueet
- ihmisen ja luonnon riippuvuuteen liittyvät ympäristöriskit ja riskialueet

- ihmiskunnan riskit ja riskialueet
- tekniset riskit

4. Aluetutkimus (GE4)

Keskeiset sisällöt

- kartografian perusteet ja maantieteelliset lähdeaineistot
- paikkatietojärjestelmät
- oma aluetutkimus

5.9 Fysiikka

Pakollinen kurssi

1. Fysiikka luonnontieteenä (FY1)

Keskeiset sisällöt

- fysiikan merkitys historian eri vaiheissa ja nykyaikana
- aineen ja maailmankaikkeuden rakenteet ja perusvuorovaikutukset
- energian, erityisesti säteilyn, sitoutuminen ja vapautuminen luonnon ja ihmisen aikaansaamissa prosesseissa
- kokeellisuus ja mallintaminen perustana fysikaalisen tiedon rakentumisessa, mittaaminen, tulosten esittäminen ja niiden luotettavuuden arviointi
- voima liikkeen muutoksen aiheuttajana
- liikkeen kuvaamisessa tarvittavat peruskäsitteet ja liikkeen graafinen esitys

Syventävät kurssit

2. Lämpö (FY2)

Keskeiset sisällöt

- kaasujen tilanmuutokset ja lämpölaajeneminen
- paine, hydrostaattinen paine
- kappaleiden lämpeneminen, jäähtyminen, olomuodon muutokset ja lämpöenergia
- mekaaninen energia, työ, teho ja hyötysuhde
- lämpöopin pääsäännöt, sisäenergia
- energiavarat

3. Aallot (FY3)

Keskeiset sisällöt

- harmoninen voima ja värähdysliike

- aaltoliikkeen synty ja aaltojen eteneminen
- aaltoliikkeen interferenssi, diffraktio ja polarisoituminen
- heijastuminen, taittuminen ja kokonaisheijastuminen
- valo, peilit ja linssit
- ääni, melun terveystvaikutukset ja kovalta ääneltä suojautuminen

4. Liikkeen lait (FY4)

Keskeiset sisällöt

- liikkeen mallit ja Newtonin lait
- etä- ja kosketusvoimat, erityisesti liikettä vastustavat voimat, noste
- liikemäärän säilyminen ja impulssiperiaate
- liike- ja potentiaalienergia sekä työperiaate
- värähdysliikkeen energia

5. Pyöriminen ja gravitaatio (FY5)

Keskeiset sisällöt

- momentti ja tasapaino pyörimisen suhteen
- pyörimisliikkeen mallit, tasainen ja tasaisesti kiihtyvä pyörimisliike
- pyörimisen liikeyhtälö
- pyörimismäärän säilyminen
- pyörimisliikkeen energia
- ympyräliike ja ympyräliikkeen kiihtyvyys
- gravitaatio ja gravitaation alainen liike
- heittoliike ja planeettojen liike
- satelliitit ja niiden käyttö

6. Sähkö (FY6)

Keskeiset sisällöt

- sähköpari, sähkövirran kulku metallijohteessa
- jännitteen ja sähkövirran mittaaminen
- Ohmin laki
- Joulen laki
- vastukset, vastusten kytkennät ja Kirchoffin lait
- Coulombin laki, homogeeninen sähkökenttä ja aine sähkökentässä
- kondensaattori, kytkennät ja energia
- sähkövirran kulku puolijohteessa, esimerkkinä diodi

7. Sähkömagnetismi (FY7)

Keskeiset sisällöt

- magneettinen voima, magneettikenttä ja aine magneettikentässä

- varattu hiukkanen homogeenisessa sähkö- ja magneettikentässä
- induktiolaki ja Lenzin laki
- induktioilmiöitä - pyörrevirrat, generaattori ja itseinduktio
- energian siirto sähkövirran avulla
- tehollisen jännitteen ja sähkövirran mittaaminen sekä impedanssin taajuusriippuvuuden määrittäminen
- värähtelypiiri ja antenni, sähkömagneettinen viestintä
- sähköturvallisuus
- energiateollisuus

8. Aine ja säteily (FY8)

Keskeiset sisällöt

- sähkömagneettinen säteily
- röntgensäteily
- mustan kappaleen säteily
- valosähköilmiö
- säteilyn hiukkasluonne ja hiukkasten aaltoluonne
- atomimallit esimerkkinä Bohrin atomimalli
- kvantittuminen, viivaspektri, atomin energiatilat ja energiatasokaavio
- atomiytimen rakenne
- radioaktiivisuus ja säteilyturvallisuus
- massan ja energian ekvivalenssi
- ydinreaktiot ja ydinenergia
- aineen pienimmät osat ja niiden luokittelu

9. Fysiikan kokonaiskuva (fy9)

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- hallitsee fysiikan keskeiset periaatteet
- hallitsee lukion fysiikalle tyypilliset graafiset esitykset
- hallitsee lukion fysiikalle ominaiset laskurutiinit

Keskeiset sisällöt

- fysiikan peruskäsitteet
- ilmiön mallintaminen
- kertaus ja tutustuminen ylioppilastehtäviin

Soveltavat kurssit

10. Fysiikan työkurssi - Sähköisiä ilmiöitä I (fy10)

Fysiikan työkurssi.

Keskeiset sisällöt

- potentiaali
- vastus virtapiirissä

- kondensaattori toiminta

11. Fysiikan työkurssi - Sähköisiä ilmiöitä II (fy11)

Fysiikan työkurssi

Keskeiset sisällöt

- diodi toiminta
- transistori vahvistimena
- värähtelypiiri
- operaatiovahvistin

5.10 Kemia

Pakollinen kurssi

1. Ihmisen ja elinympäristön kemia (KE1)

Keskeiset sisällöt

- orgaanisia yhdisteryhmiä kuten hiilivetyjä, orgaanisia happiyhdisteitä, orgaanisia typpiyhdisteitä sekä niiden ominaisuuksia ja sovelluksia
- orgaanisissa yhdisteissä esiintyvät sidokset sekä poolisuus
- erilaiset seokset, ainemäärä, pitoisuus
- orgaanisten yhdisteiden hapettumis- ja pelkistymisreaktioita sekä protoninsiirtoreaktioita

Syventävät kurssit

2. Kemian mikromaailma (KE2)

Keskeiset sisällöt

- alkuaineiden ominaisuudet ja jaksollinen järjestelmä
- elektroniverhon rakenne ja atomiorbitaalit
- hapetuslukujen määräytyminen ja yhdisteen kaava
- kemiallinen sidos, sidosenergia ja aineen ominaisuudet
- atomiorbitaalien hybridisoituminen ja orgaanisten yhdisteiden sidos- ja avaruusrakenne
- isomeria

3. Reaktiot ja energia (KE3)

Keskeiset sisällöt

- kemiallisen reaktion symbolinen ilmaisu
- epäorgaanisia ja orgaanisia reaktiotyyppejä, mekanismeja sekä sovelluksia
- stoikiometrisia laskuja, kaasujen yleinen tilanyhtälö
- energianmuutokset kemiallisessa reaktiossa
- reaktionopeus ja siihen vaikuttavat tekijät

4. Metallit ja materiaalit (KE4)

Keskeiset sisällöt

- sähkökemiallinen jännitesarja, normaalipotentiali, kemiallinen pari ja elektrolyysi
- hapettumis-pelkistymisreaktiot
- metallit ja epämetallit sekä niiden happi- ja vety-yhdisteet
- bio- ja synteettiset polymeerit, komposiitit

5. Reaktiot ja tasapaino (KE5)

Keskeiset sisällöt

- reaktiotasapaino
- happo-emästatasapaino, vahvat ja heikot protolyytit, puskuriliuokset ja niiden merkitys
- liukoisuus ja liukoisuustasapaino
- tasapainoon liittyvät graafiset esitykset

Soveltavat kurssit

6. Lukion keskeinen kemia (ke6)

Keskeiset sisällöt

- atomi, jaksollinen järjestelmä, ainemäärä ja konsentraatio
- sidokset
- kaasut ja kaasulait
- reaktioyhtälö, hapettumis-pelkistymisreaktiot ja suhdekaava
- reaktion kinetiikka ja energia, homogeeninen tasapaino ja le Chatelierin periaate
- happo-emästatasapaino, pH:n laskeminen, titraus ja puskuriliuokset
- liukoisuustulo ja ionitulo
- sähkökemiallinen
- orgaaninen kemia
- lasketaan esim. vanhoja ylioppilastehtäviä
- kurssista annetaan numeroarvostelu
- **tärkeä kurssi valmistauduttaessa ylioppilaskirjoituksiin**

7. Kemian työkurssi (ke 7)

Keskeiset sisällöt

- Perehdytään aineiden valmistus-, analyysi- ja erotusmenetelmiin tekemällä laboratoriotöitä kemian eri osa-alueilta. Töistä laaditaan työselostukset
- Tutustutaan kemian työ- ja tutkimusmenetelmiin
- Tehdään ainakin yksi teollisuusvierailu
- Kurssi voidaan arvostella suoritusmerkinnällä

5.11 Uskonto

5.11.1 Evankelis-luterilainen uskonto

Pakolliset kurssit

1. Uskonnon luonne ja merkitys (UE1)

Kurssilla tarkastellaan uskonnon yleistä luonnetta, tärkeimpiä rakenneosia sekä vaikutusta kulttuuriin ja yhteiskuntaan. Perehdytään Raamattuun kristittyjen pyhänä kirjana. Tarkastellaan Raamatun syntyvaiheita ja sisältöä sekä vaikutusta kulttuuriin.

2. Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta (UE2)

Kurssilla perehdytään kristinuskon ja kristillisen kirkon syntyyn ja historiaan. Lähtökohtana on suuret uskonnolliset linjat ja kristinuskon vuorovaikutus yhteiskunnan kanssa. Tutustutaan kirkkojen rooliin ja keskinäiseen vuorovaikutukseen nykymaailmassa.

3. Ihmisen elämä ja etiikka (UE3)

Kurssilla tutustutaan kristillisen opin perusnäkemyskysymyksiin ja keskeisimpiin elämäkysymyksiin (esim. elämän tarkoitus, kärsimys, ihmiskuva). Opiskellaan kristillisen etiikan lähtökohtia. Näiden kautta etsitään vastauksia oppilaille ajankohtaisiin yksilö- ja yhteiskuntaeettisiin sekä globaaleihin kysymyksiin.

Syventävät kurssit

4. Uskontojen maailmat (UE4)

Kurssilla keskitytään suurten maailmanuskontojen (hindulaisuus, buddhalaisuus, Kiinan ja Japanin uskonnot, juutalaisuus ja islam) sekä varhaiskantaisten uskontojen keskeisiin piirteisiin. Erityistä huomiota kiinnitetään uskonnon ja kulttuurin vuorovaikutukseen sekä ajassa esiintyviin uskonnollisiin ilmiöihin.

5. Mihin suomalainen uskoo? (UE5)

Kurssilla perehdytään suomalaiseen uskonnollisuuteen ennen ja nyt. Tarkastellaan kristinuskon vaikutusta suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan. Tutustutaan tällä hetkellä Suomessa toimiviin uskonnollisiin liikkeisiin ja ajankohtaisiin uskonnollisiin ilmiöihin.

5.13 Filosofia

Pakollinen kurssi

1. Johdatus filosofiseen ajatteluun (FI1)

Kurssilla käsitellään eurooppalaisen filosofian peruslähtökohdat, yleiskuva filosofian tutkimustavasta sekä annetaan ja etsitään vastauksia tieto-opin ja metafysiikan kysymyksiin.

Syventävät kurssit

2. Filosofinen etiikka (FI2)

Mitä on hyvä elämä? Tällä kurssilla etsitään filosofiseettisiä ratkaisuja elämän eri tilanteisiin ja pohditaan ihmisen suhdetta ympäristöön.

3. Tiedon ja todellisuuden filosofia (FI3)

Mitä on tieto, totuus ja oleminen maailmassa? Tällä kurssilla pohditaan tiedon ja totuuden mahdollisuuksia sekä olemassaolomme rajoituksia ja laajuuksia.

4. Yhteiskuntafilosofia (FI4)

Kurssilla pohditaan erilaisten yhteisöjen merkitystä ja vaikutusta ihmiseen. Koska ihminen elää aina jossakin yhteiskunnassa ja yhteisössä, on merkitystä sillä, missä ja miten hän elää.

5.14 Historia

Pakolliset kurssit

1. Ihminen, ympäristö ja kulttuuri (HI1)

Kurssi tarkastelee ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta sekä tämän tuloksena tapahtunutta kulttuuriympäristön rakentumista ja kehittymistä esihistoriasta nykyaikaan.

2. Eurooppalainen ihminen (HI2)

Kurssi tarkastelee eurooppalaisen kulttuurin keskeisiä saavutuksia sekä eurooppalaisen ihmisen maailmankuvan muutosta ja sen taustalla vaikuttanutta tieteellistä ja aatehistoriallista kehitystä. Kurssilla tutustutaan eurooppalaisen kulttuurin tuotoksiin erityyppisen historiallisen lähdeaineiston avulla. Kulttuuri ymmärretään laaja-alaisena käsitteenä.

3. Kansainväliset suhteet (HI3)

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä tapahtumia, taustoja ja muutoksia 1800-luvun lopulta lähtien. Kurssilla analysoidaan kansainvälisen politiikan ilmiöitä taloudellisen, aatteellisen ja valtopoliittisen kilpailun perusteella. Kurssin keskeisiä tarkastelunäkökulmia ovat demokratia vastakohtanaan diktatuuri.

4. Suomen historian käännekohtia (HI4)

Kurssin tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja 1800-luvulta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelukohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman muuttuminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä taloudelliset ja kulttuuriset murrokset.

Syventävät kurssit

5. Suomen vaiheet esihistoriasta autonomian aikaan (HI5)

Kurssi tarkastelee Suomen historian keskeisiä kehityslinjoja ennen vuotta 1809 sekä suomalaista kulttuuriperintöä. Kurssilla perehdytään Suomen, Satakunnan ja Eurajoen arkeologiaan, muinaissuomalaiseen yhteiskuntaan keskiajan linnoihin, elämään ja kuolemaan sekä Ruotsi-Suomen suurvaltakauden sankareihin ja roistoihin. Kurssilla voidaan suorittaa tutustumiskäyntejä ja perehtyä johonkin tuon ajan Suomen, Satakunnan ja Eurajoen tapahtumaan, ihmisiin tai ihmiseen syvällisemmin tutkimuksen avulla.

6. Kulttuurien kohtaaminen (HI6)

Kurssilla tarkastellaan valinnaisesti jonkun tai joidenkin kulttuuripiirien ominaispiirteitä ja nykyaikaa sekä kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Käsiteltävät kulttuurialueet valitaan Euroopan ulkopuolelta. Kurssin tavoitteena on oppia eri kulttuurien erilaisia ja samanlaisia käsityksiä verrattuna meidän omiin ajatuksiimme.

Soveltava kurssi

7. Maailmantilanne nyt (hi7)

Kurssilla tarkastellaan ja analysoidaan ajankohtaisia kansainvälisiä ja kansallisia tapahtumia, eri ilmiöitä sekä niiden taustoja käyttäen hyväksi mm. medioiden tarjoamaa päivänpolttavaa uutis- ja raporttiaineistoa. Tarkoituksena on pyrkiä ymmärtämään maailman nykyisiä tapahtumia

jäsentyneemmin ja kokonaisvaltaisemmin. Kurssi on mahdollista suorittaa Kansainväliset suhteet -kurssin (HI3) jälkeen.

5.15 Yhteiskuntaoppi

Pakolliset kurssit

1. Yhteiskuntatieto (YH1)

Kurssi perehdyttää valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen järjestelmään ja keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen.

2. Taloustieto (YH2)

Kurssi johdattaa ymmärtämään talouselämän toimintaperiaatteita. Se pohjautuu taloustieteisiin. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kuluttajan, yritysten ja valtioiden näkökulmasta. Kurssilla tutustutaan talouselämään erityyppisten tilastojen ja muiden lähteiden avulla.

Syventävät kurssit

3. Kansalaisen lakitieto (YH3)

Kurssi antaa perustiedot Suomen lainsäädännöstä ja opettaa opiskelijaa valvomaan omia oikeuksiaan sekä hoitamaan yksinkertaiset oikeustoimet itse. Kurssilla on toteutettu vierailuja (mm. käräjäoikeuteen) käytännöllisen oikeustiedon lisäämiseksi.

4. Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni (YH4)

Kurssi perehdyttää opiskelijat Euroopan unionin toimintaan, yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa sekä kannustaa osallistumaan ajankohtaiseen Euroopan unionista käytävään keskusteluun.

Soveltava kurssi

5. Yritystalous (yh5)

Kurssin tavoitteena on selvittää yrittämisen perusasioita sekä antaa selkeä kuva talouselämän perusyksikön – yrityksen – toiminnasta. Lisäksi kurssi antaa tarpeellisia tietoja ja valmiuksia yrittämisestä ja yrittäjyydestä ammatinvalinnan ja jatko-opintojen kannalta. Kurssilla käsitellään mm. yritysideoita, yrityksen perustamista, yritysmuotoja, yrityksen rahoitusta, yrityksen verotusta, yrityksen toimintaa ja markkinointia. Kurssiin sisältyy yrityskäyntejä ja yritysanalyyssejä pohdittaessa yrittäjän arkea ja sitä, kannattako lähteä yrittäjäksi. Lisäksi kurssille pyritään saamaan vierailijoiksi ulkopuolisia yrittäjyyden asiantuntijoita.

5.16 Psykologia

Pakollinen kurssi

1. Psykykinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus (PS1)

Kurssilla käsitellään psykologiaa tieteenä, tutkimuskohteita ja psykologisia tutkimusmenetelmiä. Keskeisinä sisältöalueina ovat myös psyykkiset toiminnat ja toiminnan selittämistavat, sosiaalinen vuorovaikutus sekä erilaiset oppimistavat.

Syventävät kurssit

2. Ihmisen psyykinen kehitys (PS2)

Kurssilla käsitellään ihmisen elämänsä kaarta kohdusta hautaan, psyykkistä kehitystä ja siihen vaikuttavia tekijöitä sekä kehityspsykologian sovellutuksia.

3. Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet (PS3)

Kurssilla käsitellään kognitiivista psykologiaa eli inhimillisen tietoisuuden, tiedonkäsittelyn (havaintojen, oppimisen, muistin ja ajattelun) lainalaisuuksia sekä niiden merkitystä ihmisen toiminnalle. Lisäksi kurssilla pohditaan ajattelun taitojen psykologista tutkimusta, käsitteistöä ja soveltamista.

4. Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta (PS4)

Kurssilla käsitellään neuropsykologiaa eli psyykkisten ja fyysisten toimintojen vuorovaikutusta, hermoston kehitystä ja toiminnan säätelyä, psyykkisten toimintojen hermostollista perustaa sekä kliinisen neuropsykologian perusteita ja käytännön sovellutuksia. toisena keskeisenä sisältöalueena kurssilla on tunteet ja motivaatio ja niiden merkitys ihmisen toiminassa.

5. Persoonallisuus ja mielenterveys (PS5)

Persoonallisuuspsykologian kurssi, jossa käsitellään yksilöiden välisiä psyykkisiä eroja, niiden tutkimusta ja selittämistä. Persoonallisuuskurssin keskeisenä sisältöalueena on myös mielenterveys ja psyykkisten häiriöiden (esim. neuroosit ja psykoosit) psykofyysis-sosiaaliset kytkennät sekä mielenterveyden ylläpitäminen ja psykologisen tiedon soveltaminen mielenterveystyössä.

Soveltava kurssi

6. Sosiaalipsykologian tutkimuskurssi (ps6)

Kurssilla on tarkoitus tutustua sosiaalipsykologiaan ja sosiologiaan sekä tehdä aiheeseen liittyvä tutkimus.

5.17 Musiikki

Pakolliset kurssit

1. Musiikki ja minä (MU1)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija löytää oman tapansa toimia musiikin alueella. Hän pohtii oman musiikkisuhteensa kautta musiikin merkitystä ihmiselle ja ihmisten väliselle vuorovaikutukselle. Hän tutkii omia mahdollisuuksiaan musiikin tekijänä ja tulkitsijana, kuuntelijana sekä kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Kurssilla tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikkitoimintaan.

2. Moniääninen Suomi (MU2)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan suomalaista musiikkia ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään. Opiskelija tutkii erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja ja niiden sisäisiä osakulttuureja ja oppii ymmärtämään niiden taustatekijöitä, kehitystä ja olennaisia piirteitä. Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisen taidemusiikin vaikutuksia suomalaiseen musiikkikulttuuriin.

Syventävät kurssit

3. Ovet auki musiikille (MU3)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan itselleen vieraita musiikinlajeja ja musiikkikulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Hän tarkastelee eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta tai erilaisuutta ja oppii ymmärtämään, miten jokainen kulttuuri määrittelee itse oman käsityksensä musiikista. Kurssilla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Opiskelija kehittää musisointi- ja tiedonhankintataitojaan.

4. Musiikki viestii ja vaikuttaa (MU4)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa ja mediassa. Opiskelija perehtyy musiikin osuuteen esimerkiksi elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä ja Internetissä sekä tutkii musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen. Sisältöjen tarkastelussa ja työskentelytavoissa painottuu monipuolisuus. Musiikin vaikuttavuutta tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa tai itse tuotettua materiaalia.

5. Musiikkiprojekti (MU5)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan ryhmässä tai itsenäisesti musiikillisen kokonaisuuden, jossa hän käyttää aiemmin hankkimiaan tietoja ja taitoja. Kyseessä voi olla esimerkiksi pienimuotoinen konsertti, ohjelmaa koulun juhliin, äänite tai taiteidenvälinen projekti.

Soveltavat kurssit

6. kurssi (mu6): Populaarimusiikki

Kurssilla tutkitaan populaarimusiikkia eri aikakausina ja syvennyttään keskeisiin aiheisiin eri työtavoilla, myös laulaen ja soittaen

7. kurssi (mu7): Maailmanmusiikkia

Kurssilla tehdään tutkimusmatkoja eri maiden ja maanosien musiikkikulttuureihin.

5.18 Kuvataide

Pakolliset kurssit

1. Minä, kuva ja kulttuuri (KU1)

Tarkastellaan visuaalista kulttuuria ympärillämme – mistä se muodostuu ja kenen valintojen tuloksena. Pohditaan taidekäsitysten muuttumista ja oman ilmaisun lähtökohtia. Tutustutaan muutamiin keskeisiin kotimaisiin ja ulkomaalaisiin kuvataiteen teoksiin. Analysoidaan teoksia kuvallisin ja sanallisoin menetelmin.

2. Ympäristö, paikka ja tila (KU2)

Kurssin painopiste on luonnon, rakennetun ympäristön, arkkitehtuurin ja esineympäristön tarkastelussa. Työskentelyssä pyritään teemallisiin kokonaisuuksiin, joissa otetaan huomioon paikalliset olosuhteet ja tarpeet. Kurssilla käytetään taiteeseen perustuvia ympäristökasvatuksen periaatteita ja menetelmiä.

Syventävät kurssit

3. Media ja kuvien viestit (KU3)

Kurssilla tarkastellaan median kuvaaman maailman suhdetta kulttuuriin ja todellisuuteen. Kurssilla harjaannutaan kuvaviestien tutkimiseen, erittelemiseen ja tekemiseen. Tutustutaan kuvaviestinnän teknologiaan. Median merkitystä tarkastellaan paitsi tiedonvälityksen näkökulmasta myös identiteetin muokkaajana.

4. Taiteen kuvista omiin kuviin (KU4)

Kurssilla syvennetään opiskelijan taidekuvan tulkinta- ja analysointitaitoja. Harjaannutetaan opiskelijan prosessityöskentelytaitoja oman tulkinnan, ymmärryksen ja kuvallisen työskentelyn kautta. Omakohtainen taiteellinen työskentely ja taiteen tuntemus limittyvät kurssilla yhteen.

5. Nykytaiteen työpaja (KU5)

Nykytaiteen työpajakurssilla opiskelija voi perehtyä temaattisesti ja laaja-alaisesti nykytaiteen ilmiöihin ja materiaaleihin sekä eri taiteilijoiden työtapoihin. Työpajakurssilla opiskelija syventää tietämystään kuvan tekemisestä ja taiteen tarkastelusta, mutta myös omasta itsestään.

Soveltavat kurssit

6. Kuvailmaisu (ku6)

Syvennetään piirtämisen sekä vesi- ja peitevärimaalauksen taitoja. Tutustutaan pastelli-, akryyli- ja öljyvärimaalauksen tekniikoihin.

7. Kuvanveisto (ku7)

Perehdytään kolmiulotteiseen sommitteluun, kuvanveiston mahdollisuuksiin ja materiaaleihin.

8. Mediapaja (ku8)

Mediapajassa syvennetään tietoja mediakuvasta, graafisesta suunnittelusta, valokuvaamisesta sekä elokuva- ja videokerronnasta.

9. Lopputyökurssi (ku9)

Tehdään pitkäjänteinen ja tavoitteellinen lopputyö valitusta kuvataiteen aiheesta. Kurssi on tarkoitettu opiskelijoille, joilla on vähintään neljä kuvataiteen kurssia suoritettu ennen osallistumista.

10. Kuvataiteen lukiodiplomi (ku10)

Kuvataiteessa lukiodiplomin muoto on portfoliomuotoinen näyttö, joka suoritetaan yhden kurssin aikana (38 tuntia). Ennen diplomikurssille osallistumista tulee opiskelijalla olla suoritettuna neljä lukion hyväksymää kuvataiteen kurssia. Työ suunnittelun ja toteutuksen tulee olla opiskelijan tekemä. Opiskelija saa kurssin suoritettuaan erillisen todistuksen.

5.19 Liikunta

Pakolliset kurssit

1. Taitoa ja kuntoa (LI1)

Kurssin tavoitteena on syventää tietoja ja taitoja sekä tutustuttaa eri liikuntamuotoihin. Kurssin suorittamisajankohta on ensimmäisen lukuvuoden syksy.

Keskeiset sisällöt

- fyysisen kunnon harjoittelu, oman fyysisen kunnon mittaaminen ja arviointi
- lihashuolto ja rentoutus
- sisä- ja ulkopalloilu, mailapelit
- voimistelu eri muodoissaan
- tanssi eri muodoissaan
- talviliikunta
- uinti ja vesipelastus
- yleisurheilu
- suunnistus ja luontoliikunta

2. Liikuntaa yhdessä ja erikseen (LI2)

Kurssin tavoitteena on syventää tietoja ja taitoja edelleen sekä monipuolistaa liikunnan harrastamista. Kurssin suorittamisajankohtana on ensimmäisen lukuvuoden kevät.

Keskeiset sisällöt

- fyysisen kunnon harjoittelu, lihashuolto ja rentoutus
- sisä- ja ulkopalloilu, mailapelit
- voimistelu eri muodoissaan
- tanssi eri muodoissaan
- talviliikunta
- kuntouinti ja vesiliikunta
- luontoliikunta
- jokin uusi liikuntalaji

Syventävät kurssit

3. Virkisty liikunnasta (LI3)

Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Kurssi koostuu yhdestä tai useammasta liikuntamuodosta. Opettaja tarkentaa yhdessä opiskelijaryhmän kanssa kurssin sisällön.

4. Yhdessä liikkuen (LI4)

Kurssin tavoitteena on opetella vanhoja tansseja, jotka esitetään yleisölle. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän yhteistoiminta.

5. Kuntoliikunta (LI5)

Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan tehostaminen, oman kunnon kohottaminen ja seuraaminen sekä jatkuvan liikunnan harrastamisen merkityksen oivaltaminen. Opiskelijat laativat henkilökohtaisen liikuntasuunnitelman kurssille, joka toteutetaan sekä itsenäisesti että ryhmässä. Opettaja tarkentaa sisällön yhdessä opiskelijaryhmän kanssa.

Soveltavat kurssit

6. Palloilukurssi (li6)

Kurssin tavoitteena on harjoitella eri palloilulajien tyypillisempiä tekniikoita ja taktiikoita. Lisäksi tutustutaan uusiin palloilulajeihin.

7. Palloilukurssi 2 (li7)

Syvennetään tietoja ja taitoja palloilulajeista. Pojilla osallistuminen kilpailutoimintaan.

8. Musiikkiliikuntakurssi (li8)

Kurssin tavoitteena on kerrata aikaisemmin opittuja tansseja sekä opetella uusia (mm. HipHop ja show). Lisäksi käydään läpi aerobicin eri muotoja.

9. Vanhat tanssit (li9)

Kurssilla opiskellaan eri aikakausien ja maiden tansseja, perehdytään tapakulttuuriin ja käyttäytymiseen juhlatilaisuuksissa. Kurssin tavoitteena on myös edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja tuottaa iloa ja virkistystä nuorille. Kurssin päätteeksi esiinnyttään sekä vanhemmille että kouluväelle. Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä

10. Lukion liikunnadiplomikurssi (li10)

Lukion liikunnadiplomin suorittamisen ehtona on, että opiskelija suorittaa yhteensä vähintään viisi liikunnan ja terveystiedon kurssia.

Opiskelija antaa näytöt liikuntatiedosta (tutkielma), liikuntakykyisyydestä ja erityisosaamisesta valitsemassaan lajissa. Lisäksi opiskelija seuraa kehittymistään koko lukioajan ja laatii niistä kirjallisen yhteenvedon. Yhteistyötaidot arvioidaan liikuntatuntien perusteella.

5.20 Terveystieto

Pakollinen kurssi

1. Terveyden perusteet (TE1)

Kurssin tavoitteena on antaa valmiuksia tunnistaa fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen vaikuttavia tekijöitä ja oppia huolehtimaan omasta kunnostaan mm. liikunnan avulla. Tavoitteena on myös oppia tietämään yleisimpien kansantautien ehkäisyn merkitys sekä yksilön että yhteiskunnan näkökulmasta ja tuntea keskeiset terveyden ja sosiaalihuollon palvelut.

Keskeiset sisällöt

- työ- ja toimintakykyyn sekä turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä: ravitsemus, uni, lepo ja kuormitus, terveystietäminen, mielenterveys, sosiaalinen tuki, työhyvinvointi, työturvallisuus, turvallisuus kotona ja vapaa-aikana, ympäristön terveys
- kansantaudit ja yleisimmät tartuntataudit sekä niihin liittyvät riski- ja suojaavat tekijät sekä niihin vaikuttaminen
- sairauksien ja vammojen itsehoito, ensiapu ja avun hakeminen
- terveydenhuolto- ja hyvinvointipalvelujen käyttö, kansalaistoiminta kansanterveystyössä
-

Syventävät kurssit

2. Nuoret, terveys, ja arkielämä (TE2)

Kurssin tavoitteena on syventää peruskurssin asioita ja perehdyttää nuoren arkielämän terveystottumuksiin sekä tarjota arkielämässä selviytymisen keinoja. Kurssin aikana pohditaan käsitystä omasta itsestä fyysisellä, psyykkisellä ja sosiaalisella tasolla.

Keskeiset sisällöt

- itsetuntemus, aikuistuminen, sosiaalisen tuen merkitys perheessä ja lähiyhteisössä
- elämänilo, mielenterveyden ylläpitäminen ja jaksaminen, masennuksen ja kriisien kohtaaminen
- ruuan terveydelliset, kulttuuriset ja yhteiskunnalliset merkitykset sekä painonhallinta, terveystietäminen, syömishäiriöt
- fyysinen ja psyykinen turvallisuus, väkivallaton viestintä
- seksuaaliterveys
- tupakka, alkoholi ja huumeet yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan että globaalista näkökulmasta

3. Terveys ja tutkimus (TE3)

Kurssin tavoitteena on oppia hankkimaan, arvioimaan ja tulkitsemaan terveyteen ja sairauteen liittyvää tietoa mm. oman tutkimuksen tekemisen puitteissa. Pyritään terveyttä edistävän käyttäytymisen tuntemiseen ja toteuttamiseen.

Keskeiset sisällöt

- terveyden edistämiseen, sairauksien tunnistamiseen ja ehkäisyyn liittyviä eri aikakausien menetelmiä
- terveystyö- ja koetun terveyden tutkiminen: fyysisen ja psyykkisen työ- ja toimintakyvyn mittaaminen, ergonomiamittaukset, työhyvinvointi ja siihen vaikuttavat tekijät
- terveydenhuollon ja hyvinvointipalvelujen käytäntöjä, asiakkaan ja potilaan oikeudet
- tutkimustiedon ja median terveydestä välittämien mielikuvien kriittinen lukutaito, medikalisaatio
- terveystottumusten arvioiminen ja seuranta sekä tutkimusten tekeminen

5.21 Opinto-ohjaus

Opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijaa lukioaikana ja huolehtia hänen siirtymisestään jatko-opintoihin lukion jälkeen. Opinto-ohjaus jatkuu läpi lukion niin, että opiskelija saa tarvittavat tiedot ja taidot jatko-opintojensa pohtimiseen ja urasuunnitteluun. Opinto-ohjaus sisältää sekä luokkatunteja että henkilökohtaista ohjausta, jota saa tarpeen mukaan. Erityistä tukea tarvitsevat saavat ohjausta myös opintoihin liittyvissä käytännön kysymyksissä.

Pakollinen kurssi

1. Koulutus, työ ja tulevaisuus (OP1)

Puolet opinto-ohjauksen kurssista (= **OP1a**) järjestetään lukio-opiskelun aloittaville heti ensimmäisen syyslukukauden aikana.

Toinen puoli opinto-ohjauksen kurssia (= **OP1b**) on tarkoitettu niille, jotka jo valmistautuvat ylioppilaskirjoituksiin ja ovat koulunkäyntinsä päättövaiheessa.

Opinto-ohjauksen pakollisen kurssin tavoitteena on, että opiskelija saa lukio-opintojen aloittamiseen ja suorittamiseen sekä jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvät keskeiset tiedot ja taidot. Kurssiin liittyen järjestetään tutustumista toisen ja korkea-asteen koulutuspaikkoihin.

Opinto-ohjauksen kurssilla tulee käsitellä kaikille opiskelijoille yhteisiä, lukio-opintoihin, ylioppilastutkintoon, jatko-opintoihin, ammatti- ja urasuunnitteluun liittyviä kysymyksiä sekä kulloinkin lukio-opintojen kannalta ajankohtaisia asioita.

Syventävä kurssi

2. Opiskelu, työelämä ja ammatinvalinta (OP2)

Opinto-ohjauksen syventävän kurssin keskeisenä tavoitteena on lisätä opiskelijan opiskeluvalmiuksia, parantaa hänen itsetuntemustaan ja ohjata häntä perehtymään jatkokoulutuksen ja työelämän kannalta sellaisiin keskeisiin kysymyksiin, joihin muussa ohjauksessa ei ole mahdollista syventyä. Kurssin puitteissa voidaan tutustua mahdolliseen jatko-opiskelupaikkaan.

Soveltavat kurssit

3.Työelämään tutustuminen 1 (OP3) koulukohtainen soveltava kurssi

Tavoitteet: Kurssi toteutetaan työskentelemällä opiskelijan itse valitsemissa ja hankkimissa työpaikassa. Opiskelija perehtyy kyseiseen alaan ja työnantajana toimivan organisaation tai yrityksen rakenteeseen ja toimintaan ja työntekijöiltä edellytettäviin koulutusvaatimuksiin. Tavoitteena on, että opiskelijan työelämän tuntemus kasvaa ja että opiskelija oppii ymmärtämään enemmän työ- ja talouselämän merkitystä. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelijan ammattien tuntemus laajenee ja opiskelija saa tukea omalle uravalinnalleen.

4.Työelämään tutustuminen 2 - Vanhustyöhön tutustuminen (OP4) koulukohtainen soveltava kurssi.

Tavoitteet: Kurssin tavoitteena on, että opiskelija perehtyy vanhustyöhön, johon tulevaisuudessa väestön ikääntyessä tarvitaan yhä enemmän voimavaroja.

5.22 Ilmaisutaito ja draama

Soveltavat kurssit

Oppilaalle tarjotaan päämäärältään kahta erityyppistä ilmaisutaidon kurssia:

IT = Ilmaisutaidon perusvalmiuksia harjoittava kurssi ja

DR = Näyttelijäntyön kurssi, jonka päämääränä on produktio yleisölle.

Ilmaisutaito, perusvalmiuksien kurssit:

1. kurssi (it1): Ilmaisun iloa ja rohkeutta arkeen

Kurssilla opiskelija pyrkii vapautumaan ilmaisun esteistä ryhmätyötapojen, aisti- ja keskittymisharjoitusten sekä esiintymisharjoitusten avulla. Opitaan vuorovaikutustaitoja. Valmistetaan kurssikokeena jokin kokonaisilmaisuun liittyvä esitys.

2. kurssi (it2): Kohti kokonaisilmaisua

Opiskelija oppii ymmärtämään omaa ilmaisuaan kokemusten, elämysten ja tiedon avulla. Opiskelun tavoitteena on opiskelijan ilmaisullisten taitojen vahvistaminen, kommunikaatiotaitojen ja sosiaalisten taitojen kartuttaminen sekä itsearviointin kehittäminen.

3. kurssi (it3): Teatteritaide

Teatteritaiteessa kohtaavat eri taiteenlajit. Opiskelun tavoitteena on, että opiskelija rohkaistuu taiteelliseen ajatteluun ja toimintaan, mielikuvituksen käyttöön, tunteiden ilmaisuun sekä valintojen ja päätösten tekoon. Tavoitteena on, että prosessinomainen opiskelu ja toimiminen ryhmässä kehittävät opiskelijan empatia- ja eläytymiskykyä sekä vuorovaikutustaitoja. Opetuksessa pohditaan omia kokemuksia ja elämyksiä, joiden pohjalta rakennetaan fiktiota ja kehitetään roolia.

4. kurssi (it4): Teatterihistoria

Kurssin aikana käydään läpi länsimaisen teatterin historiaa antiikista nykypäivään, minkä tarkoituksena on ohjata opiskelijaa ymmärtämään teatterin peruselementtien merkitystä. Kurssi voi olla teoriapainotteinen, jolloin opettajan/opettajien niin harkitessa kurssista on kirjallinen koe.

Draama, näyttelijäntöön kurssit:

1., 2., 3., 4., 5., 6. ja 7. kurssi (dr1, dr2, dr3, dr4, dr5, dr6 ja dr7): Teatterin tekemisen ja näyttelijäntöön kurssit, syventäviä kursseja

Opiskelija sitoutuu yhteisen produktion suunnitteluun ja valmistamiseen yleisölle. Sitoutuminen edellyttää teatterin tekemisen kaikkia osa-alueita, kuten ohjaus, dramatisointi ja roolityö, teatteriliikunta, puvustus, lavastus, valo- ja äänisuunnittelu, videotaltiointi ja kuvatun materiaalin editointi sekä videotyöskentely yleensä. Suotavaa olisi, että opiskelija valitsisi kaksi perättäistä kurssia yleisöesityksen valmistamista varten.

8. kurssi (dr8): Teatteritaiteen lukiodiplomikurssi, soveltava kurssi

Eurajoen lukiossa opiskelijan on mahdollista suorittaa teatteritaiteen lukiodiplomi. Opiskelija voi hyödyntää diplomia pyrkiessään jatko-opintoihin tai työelämään. Jotta opiskelija voi osallistua diplomikurssille, vähintään kaksi draaman ja teatterin / ilmaisutaidon kurssia (á 38 tuntia) sekä teatterihistorian kurssi on oltava suoritettuna.

Opiskelija valmistaa ryhmässä tai yksin esityksen tai opinnäytteen, jossa hän pyrkii osoittamaan draamallista ja teatteri-ilmaisullista osaamistaan. Arvioijia on vähintään kaksi, joista toinen on diplomikurssin opettaja.

5.23 Tekninen työ

Soveltavat kurssit

1. Lukion tekninen työ (tn1)

Kurssilla oppiminen perustuu tuottamistoimintaan. Tuotteen valmistamisen perustana on tietokoneavusteinen suunnittelu. Suunnittelussa käytetään apuna CADS-ohjelmaa, joka on yleisesti käytössä myös teollisuuden tuotesuunnitteluprosesseissa. Oppilaan tavoitteena on hallita kokonaisuuksia metalli- ja puutekniikan sekä elektroniikan alueelta. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että oppilas kykenee valmistamaan itsesuunnittelemaansa, tarkoitukseenmukaisia ja laadukkaita tuotteita.

2. Lukion tekninen työ 2 (tn2)

Kurssin tavoitteiden lisäksi kurssin päämääränä on, että oppilas:

- omaksuu laaja-alaista käsityöhön perustuvaa yleissivistystä.
- tuntee erilaisia mahdollisuuksia esineiden suunnittelussa,
- valmistamisessa, käytössä ja kierrätyksessä.
- selviytyy uusissa tilanteissa.
- osaa työskennellä työyhteisön vastuullisena jäsenenä.
- oppii toteuttamaan itsesuunniteltuja tuotteita.
- oppii käyttämään koneita ja työvälineitä ergonomisesti ja turvallisesti.
- oppii käyttämään hyödyksi tietotekniikan antamia mahdollisuuksia tuotteen suunnittelussa.

3. Teknisen työn lisäkurssi (tn3)

Syvennetään 1. ja 2. kurssilla käsiteltyjä aihepiirejä.

5.24 Tekstiilityö

1. Vaatetus ja pukeutuminen (ts1)

Käydään läpi pukeutumisen historiaa ja juhlapukeutumista. Tutustutaan vapaa-ajan pukeutumiseen ja siihen soveltuviin uusiin materiaaleihin. Kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan itselle jokin vaate tai asukokonaisuus. Kurssilla on mahdollista valmistaa vanhojen puku tai uusia vanhaa pukua.

2. Sisustustekstiilit (ts2)

Tutustutaan erilaisiin sisustusmateriaaleihin ja niiden käyttötarkoituksiin. Suunnitellaan ja valmistetaan jokin kodin sisustus- tai käyttötekstiilikokonaisuus. Kurssilla tutustutaan johonkin tekstiilityön erikoistekniikkaan: huovutus, marmorointi, paperin tekeminen, silkkimaalaus tai kankaan painaminen.

Molempien kurssien tavoitteena on lisäksi, että opiskelija

- selviytyy uusissa tilanteissa ja osaa työskennellä työyhteisön vastuullisena jäsenenä.
- suunnittelee ja toteuttaa tuotteita itse sekä ottaa huomioon ergonomian ja työturvallisuussäännöt.

5.24 Kotitalous

1. Kurssi : Ruokakulttuuri ja hyvät tavat(ko1),soveltava kurssi

Tutustutaan kansalliseen ruokaperinteeseen .Tavoitteena on antaa valmiuksia kotoa lähtevälle nuorelle oman , itsenäisen elämän alkutaipaleelle. Huomioidaan perhe - ja juhlatapahtumat sekä niihin liittyvät käyttäytymissäännöt ja muu tapakulttuuri. Kerrataan peruskoulussa opitut ruuanvalmistus – ja leipomistekniikat. Tavoitteena olisi, että nuori sisäistäisi terveellisen ravitsemuksen merkityksen hyvän yleiskunnon perustaksi. Tavoitteena on toisten ihmisten huomioonottaminen kaikessa keskinäisessä kanssakäymisessä.

2. Kurssi : Kotitalouden jatkokurssi(ko2),soveltava kurssi

Syvennetään aikaisemmin opittua.

Perehdytään ateriasuunnitteluun .Tutustutaan kansainväliseen ruokakulttuuriin .Suunnitellaan ja toteutetaan eri maille tyypillisiä ruokia ja leivonnaisia .

3. Kurssi : Kotitalouden lisäkurssi(ko3),soveltava kurssi

Syvennetään 1. ja 2. kurssilla käsiteltyjä aihepiirejä.

5.25. Tietotekniikka

Kurssien suorittamisjärjestyksen ei ole väliä.

1. Ohjelmistot (at1)

Opiskelija perehtyy koulussa olevien tietokonelaitteistojen toimintaan ja työvälinohjelmiin, sekä saa valmiuksia tietotekniikan hyödyntämiseen muiden oppiaineiden opiskelussa. Kurssi sopii niille, jotka eivät ole peruskoulussa lukeneet tietotekniikkaa.

Suoritus: tunnilla annettujen tehtävien tekeminen ja harjoitustyö tai kurssikoe.

2. Internet ja kotisivu (at2)

Kurssin AT1 suoritus ei ole etukäteen välttämätön, kunhan hallitsee tietokoneen peruskäytön.

Kurssilla opetellaan Web-mailin käyttö, tiedonhaku Internetistä, käydään läpi HTML:n ja Web-julkaisemisen perusteet, tutustutaan WWW-sivujen suunnitteluun, toteutukseen ja FTP:n käyttöön sekä opetellaan kuvankäsittelyä. Kurssilla tehdään annetusta aiheesta kotisivukokous.

Suoritus: tunnilla annettujen tehtävien tekeminen, harjoitustyö ja kurssikoe.

3 Ohjelmointi (at3)

Kurssin AT1 suoritus ei ole etukäteen välttämätön, kunhan hallitsee tietokoneen peruskäytön.

Kurssi on tarkoitettu ohjelmoinnin peruskurssiksi, jossa perehdytään ohjelmoinnin perusrakenteisiin JAVA-kielen avulla. Koko kieltä ei tällä kurssilla ole mahdollista opetella; painopiste on kielen perusvälineiden käytössä. Kurssilla tehdään ohjelmointiharjoituksia.

Suoritus: tunnilla annettujen tehtävien tekeminen, harjoitustyö ja kurssikoe.

4. Projektit (at4)

Kurssilla toteutetaan projektitöitä.

6. OPISKELIJAN ARVIOINTI

6.1. Yleisiä periaatteita

Opiskelijan arvioinnin tehtävänä on antaa opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista sekä lukion aikana että lukio-opiskelun päättyessä. Palautteen tarkoituksena on kannustaa ja ohjata opiskelijaa opintojen suorittamisessa. Lisäksi arviointi antaa tietoja opiskelijan huoltajalle sekä jatko-opintojen järjestäjien, työelämän ja muiden vastaavien tahojen tarpeita varten. Opiskelijan arviointi auttaa myös opettajaa ja kouluyhteisöä opetuksen vaikuttavuuden arvioinnissa.

Arvostelu, arvosanan antaminen, on yksi arvioinnin tulos.

Keskeistä on, että arvioinnilla kannustetaan opiskelijaa myönteisellä tavalla omien tavoitteittensa asettamiseen ja työskentelytapojensa tarkentamiseen.

Johtokunnan 20.04.1999 tekemän päätöksen mukaan lukion **opiskelijan tulee osallistua** kahtena ensimmäisenä opiskeluvuonna **vähintään 20 kurssille lukuvuodessa** ja suoriutua **yhden jakson aikana vähintään kolmesta kurssista hyväksytysti**.

6.2. Kurssin arviointi

Opiskelijan suorittama kurssi arvioidaan sen päätyttyä. Arvostelun tehtävänä on antaa palautetta opiskelijalle kurssin tavoitteiden saavuttamisesta ja oppiaineen opiskelun etenemisestä. Kurssin arviointi perustuu paitsi mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan tuotosten arviointiin. Myös opiskelijan oma itsearviointi voidaan ottaa huomioon käyttäen hyväksi mm. kurssin arviointikeskusteluja.

Osa opinnoista voidaan edellyttää opiskeltavaksi itsenäisesti.

Opiskelijalle voidaan hakemuksesta myöntää lupa suorittaa opintoja opetukseen osallistumatta.

Opiskelijan suorittaessa kurssin kokonaan tai osittain itsenäisesti noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Kurssin tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laaja-alaisesti.

Opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä annetaan opiskelijalle tietoa jokaisen jakson jälkeen jaksoarvostelutodistuksessa.

Jotta koulu voi varmentaa, että huoltajat saavat riittävästi tietoa opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä, ryhmänohjaaja voi edellyttää huoltajan allekirjoitusta tiedotteisiin.

Kurssi voidaan arvostella lukioasetuksessa määritellyin numeroin **4 (hylätty)**, **5 (välttävä)**, **6 (kohtalainen)**, **7 (tyytyttävä)**, **8 (hyvä)**, **9 (kiitettävä)**, **10 (erinomainen)** tai muulla opetussuunnitelmassa määriteltävällä tavalla. Näitä muita tapoja voivat olla esimerkiksi suoritusmerkintä (suoritettu/hylätty) tai sanallinen arviointi. Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat myös täydentää ja täsmentää

numeroarvostelua. Mikäli kurssin suoritus on keskeytynyt siitä voidaan antaa keskeyttämismerkintä (k = keskeyttänyt). **Opetussuunnitelmassa määritellään tapa, jolla kukin kurssi arvostellaan.** Opetussuunnitelmaa laadittaessa on kuitenkin otettava huomioon, että kurssi-arvostelut ovat pohjana oppiaineen arvostelulle, joka useimmiten edellyttää numeroarvosanan antamista.

Eurajoen lukiossa annetaan jokaisesta kurssista kurssiarvosana, paitsi seuraavista: opinto-ohjaus, tukiopetus, oppilaskunta- toiminta, englannin kurssi 10 (en10) –kurssi, ruotsin 8 kurssi (ru8), yritystaloutta (HY10) sekä Antiikki ennen ja nyt -kurssia (hy11).

Kunkin kurssin arvosteluperiaatteet on selvitettävä opiskelijalle kurssin alussa. Arvostelun yksityiskohdista sovitaan opiskelijan kanssa.

Jos oppilas ilmoittautuu kurssille, läsnäolo kurssin oppitunneilla on välttämätön. Poissaoloihin on annettava hyväksyttävä selvitys. Liian runsaiden poissaolojen vuoksi kurssi voidaan jättää arvostelematta.

Kurssien esittelyssä mainituissa kurseissa voidaan kurssi suorittaa muullakin tavalla kuin läsnäollessa sopimalla opettajan kanssa asiasta edeltäkin.

6.3 Oppiaineen oppimäärän arviointi

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjen valtakunnallisten syventävien kurssien kurssiarvosanojen aritmeettisena keskiarvosananana. Mainituista opinnoista opiskelijalla saa olla **hylättyjä kurssiarvosanoja enintään** seuraavasti:

1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Oppiaineen oppimäärässä ovat mukana kaikki opiskelijan arvioidut pakolliset ja opetussuunnitelman perusteissa määritellyt valtakunnalliset syventävät kurssit, eikä mitään niistä voi jälki-käteän poistaa. Oppiaineen oppimäärään liittyvien muiden syventävien sekä soveltavien kurssien arviointitavasta päätetään tarkemmin opetussuunnitelmassa.

"Opiskelijalle, joka ei ole tullut hyväksytyksi jossakin oppiaineessa tai joka haluaa korottaa saamaansa arvosanaa, on järjestettävä mahdollisuus erillisessä kuulustelussa arvosanan korottamiseen." (Lukioasetus 810/1998, 8 § 3 mom)

Mikäli opiskelija osoittaa erillisessä kuulustelussa suurempaa kypsyyttä ja oppiaineen hallintaa kuin kurssien arvostelusta määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, tulee arvosanaa korottaa.

Valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjen pakollisten ja syventävien kurssien pohjalta muodostuvaa arvosanaa on mahdollista korottaa edellä mainitun erillisen kuulustelun lisäksi

- koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa määrittelemien syventävien ja soveltavien kurssien pohjalta saadulla lisänäytöllä

- opiskelijan arvioinnista päättävien harkinnan perusteella, mikäli opiskelijan tiedot ja taidot ovat oppiaineen päättövaiheessa kurssi-arvosanojen perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat.

Päättötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Lukioasetuksen määrittämin numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. *Opinto-ohjauksesta ja soveltavista kursseista, annetaan suoritusmerkintä.* Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia.

Opetussuunnitelmassa määritellyt muut lukion tehtävään soveltuvat opinnot arvioidaan siten kuin opetussuunnitelmassa määrätään.

6.4. Etenemiseste

Etenemiseste seuraa, mikäli opiskelijalla on oppiaineen pakollisissa ja valtakunnallisissa syventävissä kursseissa enemmän hylättyjä arvosanoja kuin oppiaineen hyväksytty suoritus sallii. Yksi hylätty arvosana ei kuitenkaan aiheuta etenemisestettä.

Etenemisesteen syntyessä opiskelija ei voi osallistua kyseisen oppiaineen uusien kurssien kuulusteluihin. Asianomaisen oppiaineen opettajan tai opettajien velvollisuus on valvoa mahdollisen etenemisesteen syntymistä ja ohjata opiskelijaa etenemisesteen poistamiseen esimerkiksi suorittamalla kurssi itsenäisesti.

Etenemiseste syntyy, kun pakollisissa ja valtakunnallisissa syventävissä aineissa on enemmän kuin **1 hylätty kolmesta** kurssista, enemmän kuin **2 hylättyä kuudesta** kurssista tai enemmän kuin **3 hylättyä yli 7** kurssin oppiaineissa.

6.5. Uusintakuulustelu

Ennen uusintakuulustelua oppilas suorittaa kurssiin liittyviä tehtäviä. Hyväksyttyä kurssia saa yrittää korottaa kerran. Uusintamahdollisuuksia järjestetään kaksi: toinen syyslukukaudella, toinen kevätlukukaudella. Mikäli opiskelija käyttää tätä oikeutta, kurssin arvioinniksi tulee kyseisistä suorituksista parempi. Jos kurssi hylätään kahdesti, on kurssi suoritettava uudelleen osallistumalla opetukseen.

7. YLIOPPILASTUTKINTO

1. **Ylioppilastutkinnon voi hajauttaa** kolmelle perättäiselle kerralle, esim. syksylle 2004, keväälle 2005 ja syksylle 2005.

2. **Pakolliset kokeet** ovat äidinkielen koe kaikille, ja seuraavista kolme koetta 1) ruotsin kielen koe, A- tai B-taso, 2) vieraan kielen koe (yleensä englanti), A- tai C-taso, 3) matematiikan koe A-

tai B-taso tai 4) reaalikoe. Pakollisten kokeiden lisäksi kokelas voi osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen.

Vähintään yhdessä pakollisessa oppiaineessa ylioppilastutkintoa suorittavan kokelaan tulee valita vaativampi koe (A-taso).

3. Ylioppilastutkintoon osallistuminen edellyttää, että **lukion oppimäärää suorittava on ennen osallistumista** tutkintoon kuuluvaan kokeeseen opiskellut lukiolain 10 §:ssä tarkoitetun tuntijaon mukaiset **pakolliset kurssit aineessa**, jonka kokeeseen hän osallistuu. Reaaliaineen kokeeseen aineessa, jossa ei ole yhtään pakollista kurssia, lukion oppimäärää suorittava voi osallistua opiskeltuaan kaksi aineen lukiokurssia. Jos vieraan kielen koe perustuu oppimäärään, jossa ei ole pakollisia kursseja, lukion oppimäärää suorittava voi osallistua kokeeseen opiskeltuaan kolme lukiokurssia. (L 672/2005, 4 §)

Ylioppilaskirjoitukset perustuvat oppiaineen **pakollisiin ja syventäviin** kursseihin

OPETUKSEN TUNTIJAKO EURAJOEN LUKIOSSA

(jälkeen 1.1.2005 lukioon tulleet oppilaat)

Oppiaine tai Aineryhmä	Pakol- liset	Syven- tävät	Sovel- tavat	Yhteensä
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	3		6-9
Kielet*				
Englanti, A1-kieli	6	2	3	6-11
Ruotsi, B1-kieli	5	2	3	5-10
Saksa, B2-kieli		8		1-8
Saksa, B3-kieli		9		1-9
Ranska, B2-kieli		7		1-7
Ranska, B3-kieli		8		1-8
Matematiikka				
pitkä oppimäärä	10	3	3	10-16
lyhyt oppimäärä	6	2	2	6-10
Ympäristö- ja luonnontieteet				
Biologia	2	3		2-5
Maantieto	2	2		2-4
Fysiikka	1	7	3	1-11
Kemia	1	4	2	1-7
Katsomusaineet				
Uskonto / elämän- katsomustieto	3	2		3-5
Filosofia	1	3		1-4
Psykologia	1	4	1	1-6
Historia	4	2	1	4-7
Yhteiskuntaoppi	2	2	1	2-5
Taideaineet				
Musiikki	1-2	3	2	1-7
Kuvaamataito	1-2	3	5	1-10
Ilmaisutaito	-	-	4	1-4
Draama	-	-	8	1-8
Liikunta	2	3	5	2-10
Terveystieto	1	2	-	1-3
Opinto-ohjaus	1	1		1-2
Tietotekniikka	-	-	4	1-4
Kotitalous	-	-	3	1-3
Tekninen työ	-	-	3	1-3
Tekstiilityö	-	-	2	1-2
Oppilaskuntatoiminta	-	-	2	1-2
Pakolliset kurssit				47-51
Syventävät kurssit, vähintään				10
Soveltavat kurssit				
Yhteensä vähintään				75

* A1-kieli on peruskoulun 3. luokalta alkava kieli, B1 on peruskoulun 7. luokalta alkava kieli, B2 on peruskoulun 8. luokalta alkava kieli ja B3 on lukiossa alkava kieli.

Sisällys

3.1 Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi äidinkielenä	1
3.2 Englanti	6
3.3 Ruotsi	9
3.4.1 Ranska (RAB2).....	12
3.4.2 Saksan kieli (SAB2).....	12
3.5.1 Saksan kieli (SAB3).....	14
3.5.2 Ranska (RAB3).....	15
5.6 Matematiikka	16
5.6.1 Pitkä Matematiikka	17
5.6.2 Lyhyt matematiikka	20
5.7 Biologia.....	23
5.8 Maantiede.....	24
5.9 Fysiikka.....	25
5.10 Kemia.....	28
5.11 Uskonto	30
5.13 Filosofia	31
5.14 Historia.....	31
5.15 Yhteiskuntaoppi	33
5.16 Psykologia.....	34
5.17 Musiikki	35
5.18 Kuvataide	36
5.19 Liikunta	38
5.20 Terveystieto	40
5.21 Opinto-ohjaus.....	41
5.22 Ilmaisutaito ja draama.....	42
5.23 Tekninen työ	43
5.24 Kotitalous.....	44
5.25. Tietotekniikka	45
6. OPISKELIJAN ARVIOINTI.....	46
7. YLIOPPILASTUTKINTO	48